

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VZTAH PODPŮRNÝCH OPERATIVNĚ
PÁTRACÍCH PROSTŘEDKŮ DLE ZÁKONA
O POLICII ČESKÉ REPUBLIKY
A OPERATIVNĚ PÁTRACÍCH PROSTŘEDKŮ
DLE TRESTNÍHO ŘÁDU**

Autor práce: Jan Václavík, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jan Václavík, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Vztah podpůrných operativně pátracích prostředků dle zákona o Policii ČR a operativně pátracích prostředků dle trestního řádu.

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The Relation of the Supportive Operational Searching Tools according to the Act on the Police of the Czech Republic and the Operational Searching Tools according to the Code of Criminal Procedure.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

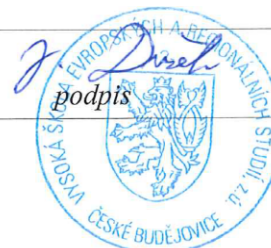
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): listopad 2021

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem bakalářské práce je celkový souhrn a rozbor podpůrných operativně pátracích prostředků dle zákona o Policii České republiky a operativně pátracích prostředků dle trestního řádu z pohledu legislativy, jejich analýza a vzájemný vztah. V rámci vedlejšího cíle bakalářské práce bude posouzena otázka, zda je pro potřeby praxe současná právní úprava dostatečná.

Student: Jan Václavík, DiS.	5.11.2021 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6.12.2021 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6.12.2021 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	8.12.2021 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	14.12.2021 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....
Jan Václavík, DiS.

Rád bych poděkoval doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D. za odborné vedení, podněty pro psaní, cenné rady a tvorbu této bakalářské práce.

ABSTRAKT

VÁCLAVÍK, J. *Vztah podpůrných operativně pátracích prostředků dle zákona o Policii České republiky a operativně pátracích prostředků dle trestního řádu: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2022. 63 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: Policie České republiky, operativně pátrací činnost, podpůrné operativně pátrací prostředky a operativně pátrací prostředky.

Bakalářská práce se zabývá operativně pátrací činností, která je nedílnou součástí při získávání poznatků o trestné činnosti v souvislosti s předcházením trestných činů, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení. Následně tuto činnost rozděluje na prostředky z pohledu legislativy na podpůrné operativně pátrací prostředky dle zákona o Policii ČR a operativně pátrací prostředky dle trestního řádu.

Hlavním cílem bakalářské práce byl celkový souhrn, analýza a vzájemný vztah těchto operativně pátracích prostředků a způsob jejich použití. Okrajově se práce zabývá historií Policie České republiky, a i historií samotné operativně pátrací činnosti.

Vedlejším cílem bakalářské práce byla posouzena otázka, zda je pro potřeby praxe současná právní úprava dostatečná.

ABSTRACT

VÁCLAVÍK, J. *The Relation of the Supportive Operational Searching Tools according to the Act on the Police of the Czech Republic and the Operational Searching Tools according to the Code of Criminal Procedure: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2022. 63 pp. Supervisor: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: The Police of the Czech Republic, the operational searching process, the supportive operational searching tools and the operational searching tools.

This bachelor thesis deals with an operational searching process as an integral part of information obtaining about criminal activities in connection with a crime prevention, a searching, a detection, a clarification and a documentation of evidences that a criminal offense has been committed and in connection with a fulfillment of police tasks in criminal proceedings. This bachelor thesis also classifies this process into the supporting operational tools from a point of view of legislation according to the Act of the Police of the Czech Republic and into the operational searching tools according to the Code of the Criminal Procedure.

The main objective of this bachelor thesis is a summary and an analysis of the relation between these operational searching tools and ways of their use. Marginally it describes a history of the Police of the Czech Republic and a history of the operational searching process.

The minor objective is to answer on a question if the current legislation is sufficient in practice.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	11
2 Obecný výklad operativně pátrací činnosti a historie Policie ČR.....	13
2.1 Obecný výklad operativně pátrací činnosti	13
2.2 Historie Policie ČR a historie samotné operativně pátrací činnosti	14
3 Podpůrné operativně pátrací prostředky dle zákona o Policii ČR	18
3.1 Informátor	19
3.1.1 Využití informátora.....	19
3.1.2 Motivace informátora	19
3.1.3 Interní akt řízení Policie ČR.....	20
3.2 Krycí prostředky.....	21
3.2.1 Základní pojmy krycích prostředků	21
3.2.2 Interní akt řízení Policie ČR.....	21
3.3 Krycí doklad	22
3.3.1 Druhy krycích dokladů	22
3.3.2 Interní akt řízení Policie ČR.....	23
3.4 Zabezpečovací technika.....	23
3.4.1 Základní druhy zabezpečovací techniky	23
3.4.2 Interní akt řízení Policie ČR.....	24
3.5 Zvláštní finanční prostředky.....	24
4 Operativně pátrací prostředky dle trestního řádu	26
4.1 Předstíraný převod	27
4.1.1 Právní úprava dle trestního řádu	27
4.1.2 Předmět předstíraného převodu – věc	28
4.1.3 Oprávněné útvary Policie ČR.....	29
4.1.4 Provedení předstíraného převodu	29

4.2 Sledování osob a věcí	30
4.2.1 Právní úprava dle trestního řádu	31
4.2.2 Základní úkoly sledování	32
4.2.3 Druhy sledování.....	32
4.2.4 Specializované útvary Policie ČR	33
4.3 Použití agenta	34
4.3.1 Právní úprava dle trestního řádu	35
4.3.2 Podmínky a provedení použití agenta	36
4.3.3 Beztrestnost agenta.....	37
5 Analýza a vzájemný vztah podpůrných operativně pátracích prostředků dle zákona o PCR a operativně pátracích prostředků dle trestního řádu	38
5.1 Analýza	38
5.2 Vztah.....	41
6 Praktická část.....	43
6.1 Cíl výzkumu	43
6.2 Výzkumné otázky.....	43
6.3 Metodika.....	44
6.3.1 Metodika sběru dat.....	44
6.3.2 Technika sběru dat.....	44
6.3.3 Výzkumný soubor	44
6.3.4 Realizace výzkumu.....	44
6.3.5 Analýza dat.....	44
6.3.6 Etika výzkumu.....	44
6.4 Výsledky výzkumu	45
7 Diskuse	48
Závěr.....	51
Seznam použitých zdrojů	53
Přílohy	56

Úvod

Celá operativně pátrací činnost měla v minulosti neprocesní charakter, měla podzákonný charakter v utajeném režimu. Vzhledem k tomu, že v 50-60 letech 20. století docházelo k enormnímu zvyšování kriminality, která postupně sílila v západních zemích Evropy, a přesouvala se čím dál víc na východ, potřebovala se operativně pátrací činnost implementovat také do potřebných zákonů, aby získané informace mohly sloužit v trestním řízení i jako důkaz. V 90. letech 20. století byla již kriminalita na vrcholu, kdy se čím dál více objevovaly prvky organizovaných skupin, či hrozby celosvětového terorismu. Páchání trestné činnosti bylo v těchto dobách v České republice snadnější z několika důvodů, ať už šlo o oslabení činností orgánů činných v trestním řízení z důvodu rozpadu Československa, nepřehlednosti a zvyšováním počtu právních předpisů, otevřením hranic, i novými způsoby páchání trestné činnosti, při kterých se používaly modernější a dokonalejší prostředky. Novelou zákona číslo 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, (dále jen „Trestní řád“ nebo „TR“) ve znění pozdějších předpisů publikovanou pod číslem 265/2001 Sb., kterou se měnil trestní řád, trestní zákoník, zákon o Policii České republiky, celní zákon aj., účinný dnem 1. ledna 2002, přinesla v oblasti operativně pátrací činnosti a samotné činnosti policie zásadní změnu, neboť oddělení služby kriminální policie a oddělení policejních vyšetřovatelů se sjednotila pod společnou službu (před touto novelou fungovaly tyto služby totiž odděleně).¹

Jak uvádí Němec: „*Do trestního řádu byla převzata modifikovaná právní úprava používání tzv. operativně pátracích prostředků a operativní techniky, až do novely obsažena pouze v zákoně č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Smyslem této zásadní úpravy bylo nejen odstranění duplicity, ale i rozšíření možností státního zástupce provádět v této významné oblasti dozor, jakož i zajištění procesní využitelnosti výstupů z operativně pátrací činnosti pro další trestní řízení.*“²

Touto výraznou změnou dostala Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“), prostředky (nástroje) k předcházení trestné činnosti, odhalování trestné činnosti, objasňování trestné činnosti, až k samotnému vyšetřování trestné činnosti, kde se již

---

¹ NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha: Eurounion Praha, 2004, str. 90.

² Tamtéž, str. 90.

postupuje na základě ustanovení trestního řádu, a to ve stadiu přípravného řízení, i ve stadiu samotného trestního stíhání.

Operativně pátrací činnost se jako v celku vyznačuje některými zvláštnostmi a tím je důvěra povahy, která je uskutečňována speciálními metodami a prostředky, které jsou převážně utajované, ale také průzkumem, který má charakter k jejímu provádění, kde jsou často informační signály neurčité povahy, druhu a volby použití metody a prostředků. Její uskutečňování určuje charakter sledovaného cíle, zabránění spáchání protiprávního jednání, odhalení latentní trestné činnosti či pátrání po pachatelích a po věcných důkazech.³

Tato práce analyzuje jednotlivé druhy operativně pátrací činnosti, tedy prostředky obsažené v zákoně č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky (dále jen „Zákon o PČR“ nebo „ZPČR“), i prostředky dle Trestního řádu, a to rešerší odborné literatury, zákony a jejich jednotlivých komentářů, pokynů policejního prezidenta k operativně pátrací činnosti a dalších zákonů obecně. Tyto dvě velké skupiny operativně pátracích prostředků dále práce porovnává a analyzuje jejich vzájemný vztah. Práce okrajově popisuje historii operativně pátrací činnosti i historii samotné Policie České republiky.

Za využití kvalitativní výzkumné strategie, konkrétně metodou dotazování, technikou řízených rozhovorů, šetřením mezi policisty používající tyto prostředky bylo následně v praktické části této práce věnována pozornost používání těchto operativně pátracích prostředků se zjištěním, zda je pro potřeby policejní praxe současná právní úprava při používání operativně pátracích prostředků dostatečná a jaké jsou pozitiva či negativa používání podpůrných operativně pátracích (dále jen „POPP“) prostředků dle zákona o PČR a operativně pátracích prostředků (dále jen „OPP“) dle trestního řádu.

---

³ HUNDÁK, Š. *Použití operativně pátracích prostředků k získání důkazů pro trestní řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2004, str. 10.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je celkový souhrn a rozbor POPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu z pohledu legislativy, jejich analýza a vzájemný vztah. V rámci vedlejšího cíle bakalářské práce bude posouzena otázka, zda je pro potřeby praxe současná právní úprava dostatečná.

Vzhledem k této problematice jsou tyto pátrací prostředky v dalších částech práce rozděleny na dvě velké skupiny z pohledu legislativy, část práce se zabývá i základními pojmy, analýzou a charakterizací jednotlivých druhů pátracích prostředků, hlavně co se týče jejich vzájemným vztahem.

Výsledek bakalářské práce bude dosažen rešerší odborné literatury, její analýzou, dále komparací a za využití kvalitativní výzkumné strategie, konkrétně metodou dotazování, technikou řízených rozhovorů, šetřením mezi policisty používající tyto prostředky. V této bakalářské práci se šetření vztahovalo na policisty sloužící na oddělení hospodářské kriminality a oddělení obecné kriminality, kteří používají tyto pátrací prostředky.

Hlavními podklady této bakalářské práce jsou čerpány v zákonech a jejich jednotlivých komentářích, pokynů policejního prezidenta k operativní pátrací činnosti a dalších zákonů obecně. Také jsou zde využity knižní tituly o operativně pátrací činnosti, kriminalistiky a trestního práva. Dále byly využity internetové články a stránky ke zjištění informací k problematice operativně pátrací činnosti.

Celá práce je rozdělena do sedmi kapitol spolu s úvodem a závěrem. Bakalářská práce je rozšířena o výzkumné šetření, které se zabývalo operativně pátrací činností.

V první kapitole je uveden cíl bakalářské práce, použité metody a zdroje, které byly při studování a psaní této práce využity.

Druhá kapitola se zabývá obecným výkladem operativně pátracích činností, její historií a historií samotné Policie ČR, která zde byla také zmíněna. Operativně pátrací činnost je zde rozdělena na dvě speciální skupiny dle legislativy, zabývající se operativně pátracích prostředků.

Ve třetí kapitole jsou již charakterizovány POPP, které vycházejí přímo ze zákona o PČR, tyto jsou jednotlivě rozděleny, rozebrány základní pojmy a podmínky jejich uplatnění.

Ve čtvrté kapitole jsou charakterizovány OPP, které vycházejí z trestního řádu, v hlavě IX, kde je stanoven postup před zahájením trestního stíhání. Tyto jsou jednotlivě rozděleny, rozebrány základní pojmy, úkoly a podmínky jejich využití.

Pátá kapitola se zabývá analýzou a vzájemným vztahem těchto POPP a OPP, hlavně co se týče jejich vzájemného uplatnění a dalšího používání.

Šestá kapitola je praktická část bakalářské práce zabývající se vedlejším cílem, kde se primárně posuzuje otázka, zda je pro potřeby praxe současná právní úprava při používání POPP a OPP dostatečná, jaká jsou pozitiva či negativa používání těchto pátracích prostředků a sekundárně se zjišťuje, jaký druh při používání POPP a OPP je policií nejvíce používán.

Poslední sedmá kapitola shrnuje celou teoretickou část bakalářské práce, která se věnovala operativně pátrací činnosti i praktickou částí bakalářské práce, která se zabývala výzkumným šetřením, a to v diskusi, kde autor rovněž poukazuje na možnou úpravu použití POPP a OPP, hlavně v její administrativě.

2 Obecný výklad operativně pátrací činnosti a historie Policie ČR

2.1 Obecný výklad operativně pátrací činnosti

Operativně pátrací činnost lze vyložit jako komplexní systém speciálních kriminalistických metod a postupů při využití POPP a OPP, za účelem ochrany právního řádu České republiky. Realizována je oprávněnými policisty, často ze specializovaných útvarů policie, kteří ji používají před zahájením úkonů trestního řízení a při pátrání po pachatelích, osobách a věcných důkazech.

Dvořák a Kloubek uvádí, že: „*Cílem operativně pátrací činnosti policie je boj s jedním z nejzávažnějších společensky škodlivých jevů, kterým je kriminalita. Osoby, které úmyslně páchají trestné činy, porušují svým jednáním společensky uznávaná pravidla chování, z nichž ta nejdůležitější jsou zahrnuta v jednotlivých zákonech České republiky a v dalších právních předpisech. Za nedodržování těchto pravidel chování hrozí pachatelovi podle trestního práva spravedlivé sankce.*“⁴

Formy operativně pátrací činnosti se dají rozdělit na postup před zahájením úkonů trestního řízení, tzv. „šetření“, tj. **předcházení trestné činnosti** (policejní prevence, která je zaměřena na předcházení a zamezení kriminality), **odhalování trestné činnosti** (jde o činnost policie sloužící k vyhledávání a odhalování kriminality) a **objasňování trestné činnosti** (rozumíme tím činnost policie od okamžiku odhalení trestné činnosti až po například zjištění pachatele), při kterém se nejvíce projevuje osobní a místní znalost jednotlivých příslušníků policie za využití podpůrných operativně pátracích prostředků a postup po zahájení úkonů v trestním řízení, tj. **prověřování a vyšetřování trestné činnosti** (jde o samotné řízení dle trestního řádu), kde se již postupuje na základě ustanovení trestního řádu a to ve stadiu přípravného řízení.⁵

Co se týče předcházení trestné činnosti, zejména zamezení kriminality je dobré se zmínit také o policejní prevenci, která není pouze záležitostí spadající do oblasti prosazování práva a trestní justice, ale v rámci operativně pátrací činnosti má jistě své

---

⁴ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 9.

⁵ Tamtéž, str. 9-17.

místo v podobě již zmíněného předcházení trestné činnosti, ale také k zamezení páchaní kriminality. Policie ČR postupem času upřesňuje svou roli v oblasti policejní prevence a velkou měrou do ní zasahuje operativně pátrací činností, která může být nasazována přesně tam, kde je důležité předcházet a zamezovat páchaní trestné činnosti.⁶

Základními zásadami operativně pátrací činnosti je cílevědomost (volba reálného cíle), ofenzivnost (útočnost, volba nejefektivnějšího cíle), konspirativnost (utajení prostředků a činnosti před veřejností), objektivní pravda (v průběhu operativního šetření nic nezkrášlovat, aby bylo využitelné pro trestní řízení), zákonnost (používat opatření, prostředky, postupy v souladu se zákonem) a rychlost (rychlost ovlivňuje výsledek).⁷

Faktory ovlivňující účinnost řízení, organizaci, plánování a efektivnost operativně pátrací činnosti jsou znalosti operativní situace (stav bezpečnosti, na určitém území v určitém časovém úseku), místní a osobní znalost (znalost míst, kde dochází k častým krádežím, osobní znalost osob, které se pohybují v daném teritoriu), úroveň řídicí, organizátorské práce, plánování odhalování či vyšetřování a kontrolní činnosti (záleží na vedení policie a potřebných složek), psychická zátěž (objektivní či subjektivní vlivy), úroveň právního vědomí (znalost právních norem, umění jednat s lidmi), stabilizace a specializace pracovníků, jejich odolnost a přizpůsobivost.⁸

Podrobná úprava postupů a podmínek jejich použití je specifikována v jednotlivých interních aktech řízení Policie ČR.

2.2 Historie Policie ČR a historie samotné operativně pátrací činnosti

Policie České republiky sice existuje již 30 let, ale nejedná se o složku, která by teprve před 30-ti lety prvně vznikla. Dalo by se konstatovat, že historie Policie České republiky je dlouhá nejméně tak, jako historie naší republiky.

---

⁶ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality. 1. vydání*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014, str. 73.

⁷ NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha: Eurounion Praha, 2004, str. 98-99.

⁸ STRAUS, J a kol. *Kriminalistická taktika*. Praha: Nakladatelství Aleš Čeněk, Praha, 2005, str. 36-46.

Prvním bezpečnostním sborem v naší historii bylo četnictvo. Četnictvo vzniklo jako vojensky organizovaný strážní sbor již v 19. století, kdy jeho činnost vycházela ze zkušeností za vlády krále Ludvíka XIV a francouzské revoluce.

Jak uvádí Svatoš: „*Na rozdíl od policie, četnictvo síť svých pluků, křídel, velitelství a stanic pokrývalo celé území státu tam, kde nebyla zřízena uniformovaná stráž bezpečnosti – policie. Četnictvo se však nezabývalo pouze ochranou veřejného pořádku, ale bylo povinováno asistencemi politické správě a poskytováním součinnosti tajné politické policii.*“⁹

Četnictvo u nás existovalo až do roku 1945. S četnictvem na zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku spolupracovaly i ostatní složky, tj. státní policie nebo obecní policie.

Jak uvádí Šteinbach: „*Rozdělení oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti zejména mezi četnictvo a státní policii mělo kořeny v době zrušení poddanství a již v době vzniku ČSR v roce 1918 bylo anachronismem. Ke sjednocení bezpečnostní služby došlo až v roce 1945, kdy byl na bázi četnictva zřízen Sbor národní bezpečnosti, do nějž byly začleněny i složky státní policie a postupně i komunální policie. Sbor národní bezpečnosti, který měl ze všech sborů nejširší oblast působnosti, se v průběhu roku 1991 rozpadl na několik bezpečnostních sborů, mezi nimiž byla právě i Policie ČR.*“¹⁰

Policie ČR v trochu jiné podobě zahájila svojí existenci již v dobách Československa. V době konce federace trpěla policie špatnou (komplikovanou) strukturou, kde se samotná policie rozdělovala mimo jiné na policii českou a policii federální. Po rozpadu Československa a dnem 1. ledna roku 1993 si jednotlivé státy, tj. České a Slovenské republiky ponechaly své bezpečnostní sbory. Policie ČR zůstala České republice a Policejní sbor Slovenské republiky zůstal Slovenské republice. Federální policie byla po sléze zrušena, a ostatní složky rozděleny, kdy jejich úkoly převzala Česká republika v rámci nových služeb Policie ČR, např. kriminální policie, letecká služba. Od roku 1993 je hlavním bezpečnostním sborem Policie ČR. V rámci svého vývoje prošla Policie ČR značných změn, ať už šlo o její strukturu, úkoly, zabezpečení, výstroj a výzbroj. V dalších letech ještě docházelo k postupnému předávání

---

⁹ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality. 1. vydání.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014, str. 73-74.

¹⁰ ŠTEINBACH, M. *Čtvrtstoletí Policie České republiky.* Praha: Policejní prezidium České republiky, 2016, str. 7.

některých služeb, některé se zcivilnily a došlo také k nahrazení některých příslušníků policie civilními zaměstnanci.¹¹

Policie ČR má v současné době sedm bezpečnostních sborů. V moderním pojetí je založena na jednotnou strukturu (útvary Policie ČR) s celostátní působností a působností v rámci krajských ředitelství. V některých činnostech byla, ale jednoznačná působnost rozdělena na jednotlivé služby, např. pořádková či dopravní služba, cizinecká nebo vězeňská služba. Příslušníci Policie ČR jsou zaměstnanci státu ve služebním poměru.¹²

Jak uvádí Šteinbach: „Dnem 1. ledna 2009 byl první zákon o policii nahrazen zákonem současným. Policii to kromě reorganizace a rekodifikace přineslo též změnu postavení v soukromoprávních, především majetkových vztazích. Zatímco policejní prezidium a celostátní útvary zůstaly součástí organizační složky státu Ministerstva vnitra, z krajských ředitelství se staly samostatné organizační složky státu, zahrnující i případné podřízené útvary, a tím získaly určitou dílčí samostatnost v soukromoprávních vztazích. Také právní úpravy služebního poměru prošla dvěma významnými rekodifikacemi, a to k 1. červenci 1992 a k 1. lednu 2007.“¹³

Z pohledu prevence a ochrany společnosti před kriminalitou, má operativně pátrací činnost specifický charakter. Operativně pátrací činnost představuje soubor metod a prostředků používaných převážně utajovaným způsobem.

Dvořák a Kloubek uvádí, že: „Charakter metod a prostředků operativně pátrací činnosti vychází z charakteru společenského zřízení, v jehož rámci působí, a současně z aktuálního stavu kriminality. Operativně pátrací činnost byla v moderní historii od svých počátků až do konce minulého století oborem, jehož právní předpisy byly utajovány a měly podzákonný charakter. Policejní orgány působily v oboru operativně pátrací činnosti z pozice „ex lege“ (na základě zákona) pouze v přípravném řízení trestním, ale interní (většinou utajované) předpisy samozřejmě nesměly obsahovat ustanovení „contra legem“ (v rozporu se zákonem). Specifické pro operativně pátrací činnost byly však úkony „extra legem“ („mimo zákon“), jejichž výsledky mohly být po tzv. zprocesnění využity jako důkazy v trestním řízení.“¹⁴

---

¹¹ ŠTEINBACH, M. *Čtvrtstoletí Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2016, str. 11.

¹² ŠTEINBACH, M. *30 let Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2021, str. 15-32.

¹³ Tamtéž, str. 32.

¹⁴ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 7.

Začínající vývoj operativně pátrací činnosti se udává do druhé poloviny 18. století (doba Tereziánsko Josefských reforem). V této době veškeré velmoci přebíraly francouzský model tehdejšího policejního sboru.

Dvořák a Kloubek uvádí, že: „*Francouzský král Ludvík XIV. již v roce 1667 zřídil funkci královského úředníka „lieutenant de police“, za prvního skutečného evropského policejního šéfa je považován Gabriel Nicolas de la Reynie (*1625-1709).*“¹⁵

Gabriel Nicolas de la Reynie se narodil roku 1625 v chudé rodině ve městě Limoges. Výhodnou svatbou roku 1645 dostal věnem nemovitost „La Reynie“, která mu vynesla ročně příjem 200 liber. Následně se stal úředníkem v Angouleme, později předsedou rady v Bordeaux. Vzhledem k tomu, že v 17. století ve Francii, resp. v Paříži nebývala vzrostla kriminalita a možným východiskem byla reforma police, proto Ludvík XIV. po zasedání komise zřídil úřad velitele policejních sil v Paříži. Kromě oddělení policie, zde bylo také soudnictví (řízeno jednou osobou) a vzniklo policejní ředitelství (Úřad důvěry a bezpečnosti), kterého se ujal Gabriel Nicolas de la Reynie, který u tohoto úřadu zůstal celých 30 let. Za jeho úřadování došlo k centralizaci policejní správy a sloučení čtyř hlavních policejních důstojníků. Reynie se zasloužil o zlepšení čistoty a bezpečnosti v Paříži, která byla dosud centrem kriminálních živlů. Policie v té době dohlížela na plnění vyhlášek, zajišťovala klid a pořádek, zadržovala pachatele, věznila je a vykonávala policejní dohled. Reynie také sloužil jak soudce nebo žalobce v soudních sporech týkajících se aristokracie (forma vlády, kde je moc v rukou elity, skupiny urozených lidí).¹⁶

Gabriel Nicolas de La Reynie je předmětem několika historických děl a článků věnujících se francouzské policii. Například historický román “The Oracle Glass”¹⁷ americké autorky Judith Merkle Riley vypráví o skutečném skandálu z Francie ze 17. století známém jako Affaire des Poisons, který byl i s filmován. Jako historická osobnost vystupuje i v románové sérii Angelika od manželů Anne a Serge Golon a v neposlední řadě v novele “Slečna de Scudéry” od Ermsta Theodora Amadea Hoffmanna.

---

¹⁵ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 7.

¹⁶ GABRIEL, N. de la R. [cit. 10. 12. 2021]. Dostupné online z: <https://angelique.cz/nicolas-de-la-reynie.php>

¹⁷ RILEY, M. J. *The Oracle Glass*. USA: Nakladatelství Sourcebooks Landmark, 2012.

3 Podpůrné operativně pátrací prostředky dle zákona o Policii ČR

POPP patří mezi první skupinu ze speciálních prostředků operativně pátrací činnosti jako celku, tyto podpůrné prostředky přímo vycházejí ze zákona o PČR.¹⁸

Policista je oprávněn používat tyto prostředky při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osob. Prostředí, ve kterém lze důvodně předpokládat získávání poznatků důležitých pro zamezení, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjištění jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům se nazývá zájmové prostředí.¹⁹

Zájmové prostředí je oblast, ve které se nacházejí osoby páchající ve zvýšené míře trestnou činnost. Policie při získávání informací z tohoto zájmového prostředí navíc zastírá skutečný účel své činnosti, při kterých používá POPP. V rámci této činnosti policista vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a to buď z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiných osob či příslušných orgánů.²⁰

Mezi jednotlivé druhy POPP dle zákona o PČR patří:

- informátor podle § 73 ZPČR,
- krycí prostředky podle § 74 ZPČR společně s krycími doklady podle § 75 ZPČR,
- zabezpečovací technika podle § 76 ZPČR a
- zvláštní finanční prostředky podle § 77 ZPČR.

POPP dle zákona o PČR je třeba odlišovat od OPP dle trestního řádu, protože tyto POPP se používají podle policejního práva, na což OPP se používají dle trestního práva procesního.²¹

---

¹⁸ ŠTEINBACH, M. a kol. *Zákon o Policii ČR, 1. vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2019.

¹⁹ *Sbírka zákonů: Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. Praha: Policejní prezidium ČR, 2019.

²⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 300 – 303.

²¹ MATES, P. a kol. *Nové policejní právo. Právní předpisy s komentářem*. Praha: Linde a.s., 2009, str. 158.

3.1 Informátor

Informátorem se podle zákona o Policii České republiky rozumí fyzická osoba, poskytující policii důležité poznatky o páchání trestné činnosti, a to takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s policií. Informátorovi lze za jeho informace a jeho činnost poskytnout finanční nebo jinou věcnou odměnu.²²

3.1.1 Využití informátora

Hlavní důvodem využití informátora je jeho pohyb v zájmovém prostředí, kdy má povětšinou přístup k informacím z tohoto kriminálního prostředí. Informátor má možnost soustavně a dlouhodobě policii předávat věrohodné informace nebo služby při předcházení trestným činům, při jejich vyhledávání odhalování, objasňování a dokumentování trestné činnosti. Tyto informace většinou nejsou přímo u trestního řízení využitelné, nicméně tyto informace mohou sloužit pro následné prověřování v trestním řízení či jako další ulehčení se dostat do kriminálního prostředí. Za tyto informace je informátor odměněn a tím pádem motivován k tomu, aby poskytoval důležité informace policii z tohoto kriminálního prostředí. Je to jedna z hlavních možností vytěžování informací ze zájmového prostředí policií, základní kámen vlastní operativně pátrací činnosti. Zákon o PČR nevymezuje podmínky vztahu policisty a informátora. Jde o utajovanou spolupráci na základě jeho dobrovolnosti. Pro policii je důležité, aby nedošlo k vyzrazení této osoby, tudíž informátor spolupracuje s policií utajovaným způsobem. Výjimečně může informátor vystupovat jako svědek, ale v tomto případě se využívá institutu utajení totožnosti a podoby svědka v trestním řízení. S touto možností se může informátorovi poskytnout ochrana nebo režim krátkodobé ochrany dle zákona o PČR. Krátkodobou ochranu pak poskytuje krajské ředitelství a Útvar ochrany ústavních činitelů, zvláštní ochranu svědka poskytuje pak výhradně Útvar speciálních činností Policie ČR.²³

3.1.2 Motivace informátora

Motivačním prvkem informátora mohou být zejména emoce, pocit důležitosti, snaha potlačit konkurenci nebo finanční pohnutky. Důvodem pro udělení odměny

---

²² *Sbírka zákonů: Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.* Praha: Policejní prezidium ČR, 2019.

²³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 307 – 309.

informátorovi je skutečnost, že poskytnutá informace nebo služba přispěla v konkrétním případě podstatným způsobem k úspěšnému splnění úkolu policie, pravidelné poskytování informací nebo služeb při plnění úkolů policie. Zákon o PČR umožňuje policistům informátorovi za jeho činnost poskytnout finanční odměnu, která je součástí státního rozpočtu a policie jí vydává na základě zákona o PČR – zvláštní finanční prostředky podle § 77 ZPČR.²⁴

3.1.3 Interní akt řízení Policie České republiky

Problematika institutu informátora, možnost jeho využívání je speciálně řešena vnitřním předpisem Policie ČR. Jedná se o interní akt řízení Policie ČR, který upravuje specifické záležitosti používání informátora. Vzhledem k tomu, že se jedná o vnitřní předpis Policie ČR, není možnost tento předpis publikovat, a tedy se s ním blíže seznámit, je pouze pro vnitřní potřebu Policie ČR. V tomto vnitřním předpisu kromě výkladu základních pojmů, základních zásad pro policistu a osoby informátora se nachází hlavní postup písemného zpracování použití tohoto institutu. Kromě zahájení, využívání, průběhu a celkového vyhodnocení používání informátora se zde dále stanovuje, kdo všechno může používat informátora, jak se bude hradit finanční motivace, případně jiná věcná odměna, která se dále hradí dle zákona o PČR.²⁵

Za účelem utajení celé operativně pátrací činnosti se využívají různé informační systémy Policie ČR.²⁶

Informačních systému u Policie ČR je celá řada. Policie ČR tyto využívá, ať už jde o systémy volně dostupné, které spravuje samostatná policie anebo jde o systémy, které sice nespravuje policie, ale má do těchto informačních systému přístup. Na základě těchto informačních systémů plní policie samotnou operativně pátrací činnosti, kdy jde hlavně o pátrání po osobách a věcech, pátrání po vozidlech, pátrání po odcizených a neplatných dokladech, včetně databází po pátrání po uměleckých předmětech, centrálním registru zbraní apod..²⁷

---

²⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 307 – 309.

²⁵ Interní akt řízení Policie České republiky.

²⁶ MICHÁLEK, L. *Přehled informačních systémů využívaných službou SKPV Policie ČR.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012, str. 33 s.

²⁷ HLAVÁČEK, J. a PROTIVINSKÝ, M. a kol. *Praktická Kriminalistika.* Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie ČR, Praha, 2006, str. 184.

3.2 Krycí prostředky

Krycím prostředkem se rozumí věc včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení její činnosti nebo k zastírání činnosti samotné policie.²⁸

3.2.1 Základní pojmy krycích prostředků

Pod krycím prostředkem si můžeme představit, že jde o krycí věc – samostatný předmět používaný policistou, například krycí doklad nebo dopravní prostředek, oblečení a veškeré doplňky, které mají hlavní účel, k zabránění vyzrazení činnosti policie. Pod dalším druhem, tedy prostor, si můžeme představit samostatný stabilní nebo mobilní objekt, byt, místnost či soubor objektů, bytů nebo místností používaných policistou za podmínek dle uvedeného zákona, tedy o prostory například ke schůzkám s informátorem. Součástí krycího prostoru může být i zařízení potřebné pro zajištění jeho používání. Jako činnost dle zákona o PČR si můžeme představit soubor činností vykonávaná nebo využívaná policistou pro účely předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením, a tedy možné předstírání provozovny a provozování určité podnikatelské činnosti.²⁹

3.2.2 Interní akt řízení Policie České republiky

K používání institutu krycích prostředků podrobně upravuje vnitřní předpis Policie ČR – interní akt řízení Policie ČR, který se zabývá krycími prostředky. Kromě základních pojmů krycích prostředků a krycích věcí se tento vnitřní předpis Policie ČR zabývá i používáním krycích prostředků, jejím povolováním, kontrolou a celkového písemného zpracování celé této problematiky krycích prostředků. Vzhledem k tomu, že se jedná o vnitřní předpis Policie ČR, není možnost tento předpis publikovat, a tedy se s ním blíže seznámit, je pouze pro vnitřní potřebu Policie ČR.³⁰

---

²⁸ *Sbírka zákonů: Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.* Praha: Policejní prezidium ČR, 2019.

²⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 309 – 310.

³⁰ Interní akt řízení Policie České republiky.

3.3 Krycí doklad

Krycím dokladem se pro potřeby zákona o Policii ČR rozumí listina, či jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti policisty a samotné policie. V nezbytně nutné míře může policie nebo ministerstvo zajistit v informačních systémech vedených podle jiných právních předpisů vložení nebo změnu potřebných údajů. Orgány veřejné správy na žádost policie nebo ministerstva vnitra vydají krycí doklad a v souvislosti s jeho opatřováním, používáním a ukončením používání provedou potřebné opatření. Při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti policie nebo ministerstva. Je-li to nutné, tak se krycí doklady můžou legalizovat v informačních systémech vedených podle jiných právních předpisů.³¹

3.3.1 Druhy krycích dokladů

Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu, inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce. Krycí doklad opatřuje nebo vydává policie nebo ministerstvo se souhlasem ministra. Ministerstvo vede i evidenci těchto krycích dokladů.³²

Tímto negativním vymezením okruhu dokladů pak platí nepsaná zásada, že krycí doklad nelze vydat v případě, že konkrétní funkce nedisponuje s dokladem využitelným jako krycí doklad a nelze využít průkaz obecně známé osobnosti či průkaz žijící nebo zemřelé osoby.³³

Z obecné povahy tak vyplívá, že krycím dokladem mohou být osobní průkazy, mimo jiné občanský průkaz, cestovní doklad, rovněž to mohou být doklady vztahujících se k motorovým vozidlům, tedy technický průkaz, osvědčení o registraci vozidla a k nim patřící registrační značky, mezinárodní automobilová pojišťovací karta apod.. V neposlední řadě to mohou být i jiné doklady či listiny sloužící k zastírání skutečné totožnosti policisty a samotné policie.

---

³¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 310 - 312.

³² *Sbírka zákonů: Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.* Praha: Policejní prezidium ČR, 2019.

³³ ŠKODA, J. a kol. *Zákon o Policii ČR s komentářem,* Plzeň: Nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, str. 241.

3.3.2 Interní akt řízení Policie České republiky

Institut krycích dokladů podrobně upravuje vnitřní předpis Policie ČR – interní akt řízení Policie ČR upravující veškerou problematiku ke krycím dokladům. Kromě výkladu základních pojmů, druhů krycích dokladů, jsou zde upraveny postupy k používání tohoto institutu dle zákona o PČR. Mimo jiné se zde uvádí, kdo je oprávněn krycí doklady používat, jaké jsou podmínky pro jeho používání, kdo má jakou odpovědnost, evidence, jaká je ochrana krycích dokladů a celé písemné zpracování použití tohoto institutu. Vzhledem k tomu, že se jedná o vnitřní předpis Policie ČR, není možnost tento předpis publikovat, a tedy se s ním blíže seznámit, je pouze pro vnitřní potřebu Policie ČR.³⁴

3.4 Zabezpečovací technika

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. Hlavním účelem je ochrana a střežení objektů, po případě dokumentování probíhající činnosti či sběru stop a získávání potřebných informací. V zákoně o Policii ČR nenajdeme výčet ani druhy této zabezpečovací techniky.³⁵

3.4.1 Základní druhy zabezpečovací techniky

Vzhledem k tomu, že v zákoně nenajdeme jejich přesný výčet, je charakter této techniky pouze v souladu s realitou a prostředky, kterými lze v dnešní technické době disponovat. Mezi tuto zabezpečovací techniku (prostředky) často patří kamerové systémy, signalizační či nástrahové systémy. Tyto prostředky by se daly rozdělit na prostředky, které jsou instalovány pevně, a to na veřejně přístupných či neveřejně přístupných místech. Jedná se hlavně o monitorovací kamerové systémy, které jsou používány hlavně pro bezpečnost nebo monitorování například dopravní situace, k prevenci kriminality anebo pro ochranu veřejného pořádku v daných lokalitách, kde dochází k trestné činnosti. Jejich používání je pak v souladu nejen se zákonem o PČR, ale jsou zde i překážky a povolení v rámci jiných zákonů například občanský zákoník, či

---

³⁴ Interní akt řízení Policie České republiky.

³⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 312 - 313.

zákon na ochranu osobních údajů apod., často jsou tyto monitorovací systémy označeny cedulemi, na kterých se uvádí, že je prostor monitorován. Na druhé straně jsou to prostředky, které nejsou pevně instalovány, umožňují pořizovat jak obrazové záznamy, například i zvukové záznamy. Jedná se hlavně o monitorovací mini kamery, které používají policisté či zaměstnanci při výkonu svojí pravomoci. Obecně platí, že pokud jsou pořizovány záznamy z veřejně dostupných míst, které ale žádným způsobem nezasahují do ochrany osobnosti, neobsahují osobní údaje, netýkají se fyzických osob, tyto záznamy může pořizovat kdokoliv a nepotřebuje k tomuto žádný souhlas nebo nějakou platnou licenci.³⁶

Vzhledem k tomu, že zákon vymezuje tuto techniku jen obecně, a také proto, že technika a technologie v této oblasti prochází velkými změnami, není možné ani potřebné jejich výčet, byť i jen příkladně uvádět. Stejně tak je široce formulován účel jejich používání, k němuž lze zabezpečovací techniku používat.³⁷

3.4.2 Interní akt řízení Policie České republiky

Při používání zabezpečovací techniky samozřejmě existuje vnitřní předpis Policie ČR – interní akt řízení Policie ČR, který se zabývá zabezpečovací technikou, kde se již podrobně celá problematika upravuje. Nejenom, že se zde řeší obecné výklady pojmů o zabezpečovací technice, ale hlavně se zde upravuje, kdo je oprávněn tuto zabezpečovací techniku používat, kdo provádí realizaci umístění této techniky, její vyhodnocení a celé písemné zpracování, až po jeho ukončení. V rámci tohoto vnitřního předpisu Policie ČR, není tak možnost se blíže seznámit s tímto předpisem, není publikovatelný a je pouze pro vnitřní potřebu Policie ČR.³⁸

3.5 Zvláštní finanční prostředky

Je zřejmé, že použitím POPP a OPP vynaloží samotná policie nemalé finanční náklady. Jde o finanční prostředky sloužící k úhradě některých výdajů v souvislosti s použitím POPP dle zákona o PČR, používáním OPP podle trestního řádu a v souvislosti

---

³⁶ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 253 - 258.

³⁷ MATES, P. a kol. *Nové policejní právo. Právní předpisy s komentářem.* Praha: Linde a.s., 2009, str. 162.

³⁸ Interní akt řízení Policie České republiky.

se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby. Na tyto finanční prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu. Policista je povinen, s těmito zvláštními finančními prostředky nakládat hospodárně a v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.³⁹

Pravidla nakládání s těmito prostředky pak upravují vnitřní předpisy Policie ČR, kde se stanovuje jejich používání, čerpání, evidování, provádění kontroly a celé písemné zpracování apod.. Vzhledem k tomu, že se jedná o vnitřní předpis Policie ČR, není tak možnost se s tímto předpisem blíže seznámit, resp. není publikovatelný a je pouze pro vnitřní potřebu Policie ČR.⁴⁰

Jak uvádí Mates: „*Právní úprava nezamezuje nakládání se zvláštními finančními prostředky podrobit kontrole nadřízenými služebními funkcionáři policisty a evidentně s ní i počítá. Ukládat zákonné povinnosti bez možnosti jejich kontroly a následného trestu za případné porušení povinnosti by v podstatě nemělo smysl.*“⁴¹

---

³⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, str. 313 - 314.

⁴⁰ Interní akt řízení Policie České republiky.

⁴¹ MATES, P. a kol. *Nové policejní právo. Právní předpisy s komentářem.* Praha: Linde a.s., 2009, str. 163.

4 Operativně pátrací prostředky dle trestního řádu

OPP patří mezi druhou skupinu ze speciálních prostředků operativně pátrací činnosti jako celku, které se přímo řídí trestním řádem. Jsou zakotveny v hlavě IX tohoto zákona, kde je stanoven postup před zahájením trestního stíhání. Realizovány jsou oprávněnými policisty, často ze specializovaných útvarů policie, kteří je používají před zahájením úkonů trestního řízení a při pátrání po pachatelích, pátráních po osobách a věcných důkazech.

Cílem je především získávání poznatků o trestné činnosti v souvislosti s předcházením trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujícím tomu, že byl spáchán trestný čin, a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení (činnost služby SKPV a plnění úkolů).⁴²

Policejní orgán je oprávněn jednat pouze v mezích zákona a tyto OPP používat ke své činnosti podle jasných pravidel a přesných zásad. OPP může používat jen policejní orgán, který byl k tomu pověřen příslušným ministrem, jde-li o útvar Policie ČR, policejním prezidentem, jde-li o Generální inspekci bezpečnostních sborů, jejím ředitelem, jde-li o útvar Vojenského zpravodajství, jeho ředitelem, jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, a jde-li o útvar Úřadu pro zahraniční styky a informace, jeho ředitelem.⁴³

Mezi jednotlivé druhy OPP dle trestního řádu pak patří:

- předstíraný převod podle § 158c TŘ,
- sledování osob a věcí podle § 158d TŘ,
- použití agenta podle § 158e TŘ.

Při používání OPP se nesmí sledovat jiný zájem než získání poznatků o trestné činnosti v souvislosti s předcházením trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení. Zpravidla

---

⁴² HRUDKA, J. a ZÁMEK, D. a kol. *Organizace a činnost policejních služeb*. Praha: POLICE HISTORY, 2012, str. 94.

⁴³ *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019

se získávají zvukové, obrazové či jiné záznamy, které je možné použít v trestním řízení jako důkaz. Tyto prostředky navíc může policejní orgán použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak anebo bylo by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Při získávání těchto informací a záznamech lze práva a svobody omezit jen v míře nezbytně nutné.⁴⁴

4.1 Předstíraný převod

Předstíraný převod je zvláštní forma zajištění určitých věcí důležitých pro trestní řízení. Pro zajištění těchto věcí lze obvykle využít i méně náročné prostředky trestního řádu, kterými může být osobní či domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, ale také to může být institut vydání či odnětí věci. Předmětem plnění jsou věci, například zbraně, motorová vozidla, či věci pocházející z trestné činnosti anebo jsou to abstraktní hodnoty, mezi které patří například získání protislužeb, získání výhody, zprostředkování nákupu drog a podobně.

Cílem předstíraného převodu je snaha získat do sféry dispozice orgánů činných v trestním řízení věci, k jejichž držení je třeba zvláštního povolení, jehož držení je nepřipustné, které pochází z trestné činnosti, jsou ke spáchání trestného činu určeny anebo jiného předmětu plněna. Provedením předstíraného převodu v prvotní fázi prověřování získáváme nejenom důvěru podezřelého, ale také máme v dalším jeho průběhu možnost nasadit další odpovídající OPP, a tím získat další množství důkazních předmětů a informací proti pachatelům trestné činnosti. Dokumentace takto získaných informací či předmětu je obvykle za pomoci různých typů mikrofonů, kamer, sledovací techniky GPS apod.⁴⁵

4.1.1 Právní úprava dle trestního řádu

Předstíraný převod je jeden z prvních OPP, který je upraven trestným řádem v ustanovení § 158c TR. Tímto předstíraným převodem se pak rozumí předstírání koupě,

---

⁴⁴ *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019.

⁴⁵ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 20-22.

prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci. Jde o jeden z důležitých OPP, kterým se získávají poznatky o trestné činnosti v souvislosti s předcházením trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujícím tomu, že byl spáchán trestný čin a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení. Předpokladem provedení předstíraného převodu je vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin. Předstíraný převod lze provést pouze na základě povolení státního zástupce, který musí dát písemný souhlas. Toto povolení se vydává ve formě opatření, nikoliv rozhodnutí, není proti němu tedy přípustná stížnost. Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.⁴⁶

4.1.2 Předmět předstíraného převodu – věc

Aby mohlo dojít k předstíranému převodu, musí se týkat „věci“. Zásadně postačí, aby byla splněna, i jen jedna z podmínek převodu dané věci.⁴⁷

Věci, k jejichž držení je třeba zvláštního povolení, jsou věci, k jejichž nabytí, držení, ale i k nakládání s nimi, je nutný souhlas, průkaz nebo jiný úkon mající charakter povolení. Mezi tyto patří především střelné zbraně a střelivo, omamné a psychotropní látky, radioaktivní materiály atd.

Věci, jejichž držení je nepřípustné, se rozumí věci, jež ve své podstatě nemohou a ani nesmějí být předmětem vlastnických vztahů, ale ani držby, například zakázané zbraně, střelivo, některé výbušniny a radioaktivní materiály, omamné a psychotropní látky, prekursori a jedy, muzejní sbírky a léčiva, vše dle patřičných zákonů.

Věci, které pochází z trestného činu, jsou věcmi, které si pachatel neoprávněně přisvojil spácháním úmyslného trestného činu, ale i to, co bylo trestným činem získáno (úplatek), vyrobeno (padělané peníze, omamné a psychotropní látky).

Věci, které jsou určeny ke spáchání trestného činu, jsou věci, například zámečnické nebo padělatelské náčiní, zařízení na výrobu omamných a psychotropních látek, zařízení na výrobu lihu, drog a podobně.⁴⁸

⁴⁶ *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 158c trestního řádu.

⁴⁷ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1994-2001.

⁴⁸ Tamtéž, str. 1994-2001.

4.1.3 Oprávněné útvary Policie ČR

U Policie ČR jsou pak oprávněnými útvary k používání OPP tyto policejní služby:⁴⁹

- 1) Úřad SKPV Policejního prezidia České republiky – „ÚS SKPV“
- 2) Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV – „NCOZ SKPV“
- 3) Útvar zvláštních činností SKPV – „ÚZČ SKPV“
- 4) Útvar speciálních činností SKPV – „ÚSČ SKPV“
- 5) Národní protidrogová centrála SKPV – „NPC SKPV“
- 6) Úřad dokumentace a vyšetřování zločinu komunismu SKPV
- 7) SKPV Policie České republiky s územně vymezenou působností

Základním subjektem předstíraného převodu je Útvar speciálních činností SKPV, který plní úlohu pouze dožadovaného útvaru v případě, kdy dožadující útvar není schopen vlastními prostředky dosáhnout účelu sledovaného předstíraným převodem. Příslušník Policie České republiky, který se podílí na předstíraném převodu, nemůže být (vyjma úkonů předstíraného převodu) činný v téže trestní věci v rámci policejního orgánu.⁵⁰

4.1.4 Provedení předstíraného převodu

O provedeném předstíraném převodu sepíše oprávněný policista Záznam o předstíraném převodu. Tento záznam doručí do 48 hodin příslušnému státnímu zástupci a kopii založí do svazku předstíraného převodu. Odborný útvar zašle originál a stejnopis záznamu a dožadujícímu útvaru, aby útvar mohl záznam do 48 hodin doručit příslušnému státnímu zástupci. Záznam o předstíraném převodu obsahuje údaje k předstíranému převodu, k osobám, mezi nimiž k němu došlo, v čem konkrétně předstíraný převod spočíval, místo, čas, například i poučení informátora, pokud se podílel na provádění předstíraného převodu a použití zvláštních finančních prostředků a způsob naložení s předmětem plnění.⁵¹

---

⁴⁹ HRUDKA, J. a ZÁMEK, D. a kol. *Organizace a činnost policejních služeb*. Praha: POLICE HISTORY, 2012, str. 92-149.

⁵⁰ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 17-18.

⁵¹ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1994-2001.

Předstíraný převod se provede podle schváleného Plánu předstíraného převodu, který zpracuje oprávněný policista. Toto ustanovení neplatí v případě, že se jedná o předstíraný převod bez předchozího povolení státního zástupce nebo v případě, kdy předstíraný převod vyplynul ze vzniklé operativní situace. Plán předstíraného převodu schvaluje vedoucí policista, schvalování výdajů ze zvláštních finančních prostředků upravuje interní akt řízení. Plán předstíraného převodu obsahuje popis a cíl operativní situace, odůvodňující provedení předstíraného převodu, návrh způsobu dokumentace a opatření finančních prostředků, nebo jiného předmětu plnění, plánovaný průběh předstíraného převodu, vyhodnocení rizik a opatření vedoucích k jejich vyloučení spojených s prováděným předstíraným převodem.⁵²

Vedení spisového materiálu k předstíranému převodu oprávněný policista založí do Svazku předstíraného převodu, který je dále detailně upraven interním aktem řízením Policie ČR. Zde se například uvádí, že svazek se označí krycím názvem, spisovou značkou, datem zahájení, a i stupeň utajení odpovídající nejvyššímu stupni utajovaného dokumentu, který je ve svazku uložen. Dále se zde řeší postup celého písemného zpracování použití tohoto institutu a ukončení provádění předstíraného převodu.⁵³

4.2 Sledování osob a věcí

Sledování osob a věcí je dalším druhem OPP, který je v rámci boje proti kriminalitě obzvláště účinný, protože se tímto sledováním získávají účinné poznatky (důkazy) o existenci a totožnosti dalších spolupachatelů nebo jiných účastníků na trestném činu, o způsobu páchaní nebo zakrývání trestného činu, o místu úkrytu pachatele a věcí důležitých pro trestní řízení, o dalším útoku na chráněný zájem, o místech a předmětech, na nichž pachatel zanechal stopy trestného činu a v neposlední řadě také o reakci osob zúčastněných na trestném činu na proběhlé procesní úkony a opatření orgánů činných v trestním řízení. Předpokladem provedení sledování osob a věcí je vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin. Sledování osob a věcí je prováděno

---

⁵² ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1994-2001.

⁵³ Interní akt řízení Policie České republiky.

specializovanými útvary utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Jde o druh operativně pátracího prostředku, který využívá policie vůbec nejčastěji.⁵⁴

4.2.1 Právní úprava dle trestního řádu

Sledování osob a věcí je druhým prostředkem OPP upravený trestním řádem v ustanovení § 158d TŘ. Tímto sledováním se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud mají být tímto institutem pořízeny zvukové, obrazové či jiné záznamy, musí být dáno písemné povolení státního zástupce.⁵⁵

Pokud je zasahováno do základních práv a svobod občanů, někdy i ve velké míře, například do zásahu nedotknutelného obydlí či listovního tajemství anebo zjišťování obsah jiných písemností, nestačí povolení státního zástupce, může se uskutečnit jen na základě povolení samotného soudce. Pokud policejní orgán při tomto sledování zjistí například komunikaci mezi obviněným a obhájcem, má za povinnost veškerý obsah z této komunikace zničit. Při jednotlivých žádostech o použití tohoto OPP se musejí dodržovat určité zásady, veškeré úkony odůvodňovat na konkrétní trestnou činnost a jsou-li známy, též uvést údaje o osobách či věcech, které mají být sledovány.⁵⁶

V neposlední řadě se také musí dodržovat i doba, na kterou je toto sledování povoleno. Obecně dle zákona se povolení vydává na dobu šesti měsíců. Samozřejmě se doba dá v odůvodněných případech i prodloužit. V odůvodněných případech se dá tento institut sledování použít i bez předchozího povolení státního zástupce či soudce, ale policejní orgán je však povinen do 48 hodin o povolení bezodkladně dodatečně požádat. Pokud má být tímto institutem zasahováno do práv a svobod osoby, jehož se toto týká, postačuje zde souhlas právě pouze této osoby a nemusí zde být povolení státního zástupce či soudce. Důležitým krokem je také tyto záznamy zlegalizovat, aby je mohl policejní orgán použít jako důkaz pouze za předpokladu sepsání protokolu s náležitostmi dle zákona. Pokud nebyly při tomto sledování zjištěny důležité skutečnosti pro trestní řízení, je nutné tyto záznamy předepsaným způsobem zničit. Provozovatelé telekomunikačních činností či pošty a jejich zaměstnanci jsou povinni policejnímu orgánu poskytnout

---

⁵⁴ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2001-2012.

⁵⁵ Tamtéž, str. 2001-2012.

⁵⁶ *Sbírka zákonů: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.* Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 158d trestního řádu.

nezbytnou součinnost k zajištění institutu sledování. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.⁵⁷

4.2.2 Základní úkoly sledování

Základními úkoly sledování v trestním řízení je odhalit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, skutečnosti vedoucí ke zjištění jejich pachatele, zjistit skutečnosti důležité pro další postup v trestním řízení, vyhledat prameny důkazů a předcházení trestným činům. Sledování osob a věcí, získávání poznatků o osobách a věcech je prováděno utajovaným způsobem, a to pomocí technických či jiných prostředků. Při tomto sledování osob a věcí nepřichází přímo policejní orgán do přímého, osobního kontaktu s pachateli trestné činnosti.⁵⁸

Sledování osob a věcí je prováděno specializovanými útvary, které mi jsou:

- 1) **Útvar zvláštních činností SKPV – „ÚZČ SKPV“** a jeho organizační články, provádí a technicky zabezpečuje sledování v rámci celého území České republiky
- 2) **Odbory operativní dokumentace SKPV krajských ředitelství policie**, provádí sledování v rámci působnosti jednotlivých krajských ředitelství policie
- 3) **Odbory technické ochrany SKPV krajských ředitelství policie**, provádí sledování pouze technickými prostředky v rámci územní působnosti příslušné správy

4.2.3 Druhy sledování

Sledování osob a věcí se dají obecně rozdělit dle trestního řádu na několik druhů.⁵⁹

Obecné sledování osob a věcí, při kterém nejsou pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, je v jurisdikci policejního orgánu a není třeba zde žádného povolení či jiného souhlasu osoby.

Technické sledování osob a věcí technickými a jinými prostředky, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce. Prováděné je specializovanými pracovišti elektrotechnickými, radiotechnickými, chemickými, optickými, mechanickými a jinými technickými prostředky a zařízeními nebo jejich soubory.

---

⁵⁷ *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 158d trestního řádu.

⁵⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2001-2012

⁵⁹ Tamtéž, str. 2001-2012.

Cílené sledování osob a věcí, při kterém má být zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství a jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí, lze uskutečnit pouze na základě předchozího povolení soudce. Nepostačuje zde pouze povolení státního zástupce, protože jde o nejzávažnější zásah do lidských práv a svobod.

Sledování se souhlasem osoby, které je zasahováno do práv a svobod tímto sledováním, kdy tato osoba ale s tímto musí výslovně souhlasit. Pokud tento souhlas dodatečně odvolá, sledování se musí ukončit.⁶⁰

4.2.4 Specializované útvary Policie ČR

Jedním ze specializovaných útvarů Policie České republiky je **Útvar speciálních činností SKPV**, dále jen „ÚSČ SKPV“. Tento útvar vznikl jako samostatný celorepublikový útvar 15. ledna 2001. Hlavním podnětem pro jeho vznik bylo přijetí zákona o zvláštní ochraně svědků a přijetí tzv. velké novely trestního řádu, která mimo jiné přesunula operativně pátrací prostředky (agent, předstíraný převod a další) ze zákona o policii do trestního řádu.

Útvar speciálních činností SKPV je profesionální servisní složkou Policie České republiky, která poskytuje své služby dvěma okruhům klientů, kterými jsou *osoby ohrožené v souvislosti s trestným řízením* (může poskytovat zvláštní ochranu a pomoc, metodicky také řídí provádění krátkodobé ochrany a ve výjimečných případech ji rovněž může poskytovat) a *ostatním policejním útvarům nabízí své služby v trestním řízení*, a to použitím agenta prováděním předstíraného převodu a zabezpečováním krycích dokladů. Útvar speciálních činností SKPV je díky charakteru poskytovaných činností zvlášť určeným útvarem ve smyslu zákona o utajovaných informacích, z čehož vyplývá povinnost utajovat téměř veškerou činnost. Jako takový je v organizační struktuře Policie ČR zařazen přímo pod náměstkem policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování. Posláním útvaru speciálních činností je pomáhat a chránit, zůstat nezávislým, nestranným a profesionálním útvarem, který na základě a v rámci zákona provádí specifickou, utajovanou servisní činnost, pro stanovený okruh vnitřních a vnějších klientů.⁶¹

---

⁶⁰ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2001-2012.

⁶¹ Útvar speciálních činností SKPV, dále jen „ÚSČ SKPV“ [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-specialnich-cinnosti-skp-v-utvar-specialnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>

Mezi další ze specializovaných útvarů Policie České republiky je **Útvar zvláštních činností SKPV**, dále jen „ÚZČ SKPV“. Jde o útvar Policie ČR, který v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu, zákona o PČR a dalších právních předpisů provádí ve prospěch oprávněných bezpečnostních subjektů odposlech a záznam telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí a dalších specializované úkony.

Útvar zvláštních činností SKPV je jedním útvarem Policie ČR, opravňující provádět tyto úkony na celém území České republiky a tomuto postavení odpovídá i organizační struktura útvaru. Kromě centrály v Praze zajišťují úkoly útvaru v jednotlivých krajích expozitury ÚZČ SKPV, dislokované v Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Ostravě a Brně. Kromě výkonných pravomocí má tento útvar i metodickou působnost v problematice sledování osob a věcí a v souladu s interními akty řízení policejního prezidenta řídí a technicky zajišťuje činnost systému centralizované ochrany. Vzhledem k výlučné působnosti v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu má nezastupitelnou roli při soustředování podkladových údajů pro zpracování pravidelné statisticko-analytické zprávy. V organizační struktuře Policie ČR je útvar zařazen mezi, tzv. servisní složky v podřízenosti zástupce ředitele úřadu služby kriminální policie a vyšetřování.⁶²

4.3 Použití agenta

Použití agenta je posledním druhem OPP, jak jsou vyjmenovaná v trestním řádu. Nasazení agenta je nepochybně nejúčinnějším prostředkem k proniknutí do prostředí zločineckých organizací, na druhé straně je to také, ale prostředek nejnáročnější, který musí splnit řadu podmínek. Činnost utajeného agenta již ze své podstaty musí být založena na klamu a předstírání, což logicky může velmi snadno vést až k ovlivňování vůle sledovaných osob nebo i dalších jinak nezúčastněných osob jednat tak, jak by bez působení agenta nejednaly. Předpokladem k použití agenta je vedení trestního řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let nebo například trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké

---

⁶² Útvar zvláštních činností SKPV, dále jen „ÚZČ SKPV“ [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-zvlastnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-716842.aspx>

skupiny. Jde o OPP nejvíce zasahující do základních lidských práv a svobod.⁶³ Nároky na osobní předpoklady pro plnění úkolů agenta v prostředí zločineckých organizací jsou mimořádné. Vedle samozřejmých požadavků, jako je odborná kvalifikace pro policejní činnost, je dále vyžadována jeho vytrvalost, čestnost, samostatnost při rozhodování a jiné. Používání utajených agentů v prostředí organizovaného zločinu je náročnou operací, jejíž právní důsledky se projevují ve všech stádiích trestního řízení, např. beztrestnost agenta při odhalování organizované trestné činnosti, důkazní hodnota a použitelnost získaných informací, zajištění anonymity agenta v řízení před soudem apod. Obecně lze říct, že jednání agenta je společensky žádoucí, činnost agenta v zájmovém prostředí nemusí být vždy posuzována jako trestný čin, i když vykazuje jeho formální znaky.⁶⁴

4.3.1 Právní úprava dle trestního řádu

Použití agenta je posledním prostředkem OPP, který je upraven trestným řádem v ustanovení § 158e TR.

Agentem je příslušník Policie České republiky – výhradně z Útvaru speciálních činností SKPV nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti, který navíc může vytvářet legendy o jiné osobní existenci a provádět hospodářské činnosti, ke kterému je třeba zvláštního povolení či registrace. Ve srovnání s ostatními druhy OPP, je ale vyžadováno u tohoto institutu použití agenta také více splněných podmínek a přísnější povolení v rámci trestního řízení. Povolení na použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce podávající návrh činný. Navíc musí být vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný trestný čin, pro trestný čin spáchaný ve prospěch zločinného spolčení anebo pro jiný úmyslný trestný čin, k němuž například zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. Agent může i plnit úkoly na území jiného státu, o jeho vyslání rozhoduje policejní prezident po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má agent působit. Zde je třeba povolení soudce vrchního soudu.⁶⁵

---

⁶³ GERLOCH, A., HŘEBEJK, J. a ZOUBEK, V. *Ústavní systém České republiky. 4. vydání.* Praha: Nakladatelství Prospektrum Praha, 2002, str. 341-458.

⁶⁴ DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, str. 24-25.

⁶⁵ *Sbírka zákonů: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.* Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 158e trestního řádu

Při své činnosti je dále agent povinen volit takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobena újma na jejich právech. Rovněž je oprávněn při své činnosti použít ostatní OPP, ke kterým nepotřebuje další povolení. Vzhledem k tomu, že jde o nejnáročnější a neúčinnější OPP, který musí splnit řadu podmínek, celá jeho činnost musí být také pravidelně kontrolována. Státní zástupce musí provádět kontroly, ve kterých se musí dotazovat, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Měl také posuzovat, zda například již nepominuly důvody pro jeho použití či nehrozí jeho vyzrazení anebo by nemohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví jiných osob či samotného agenta. Tyto kontroly by měl provádět minimálně jednou za tři měsíce. Pominou-li důvody nebo se změní podmínky pro použití agenta, požádá dožadující útvar o ukončení jeho použití, případně může i sám Útvar speciálních činností SKPV ve stanovených případech ukončit OPP použití agenta.⁶⁶

4.3.2 Podmínky a provedení použití agenta

Oprávněné útvary mohou žádat o použití agenta až po zahájení trestního řízení. Žádost zpracuje oprávněný policista na předepsaném tiskopise, dle interního aktu řízení Policie ČR. V tomto vnitřním předpise se řeší postup celého písemného zpracování použití tohoto institutu až po jeho ukončení. Dále se zde uvádí například informace o rozpracovaném trestném činu a okolnosti opravňující použití agenta. Zpracovává se Záznam o použití agenta, který zpravidla obsahuje cíl, účel použití agenta, musí zde být uvedena doba, pod kterou bude agent použit, zpravidla v měsících, údaje k jeho identifikaci, charakter zájmového prostředí, navrhované možnosti proniknutí agenta do zájmového prostředí, způsob získávání operativních informací, existence podezření, že osoby v zájmovém prostředí jsou ozbrojené, informace o podezření, že osoby v zájmovém prostředí udržují kontakty se současnými i bývalými policisty, informace o použití OPP a POPP v zájmovém prostředí.⁶⁷

Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce podávající návrh činný.

---

⁶⁶ *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 158e trestního řádu

⁶⁷ Interní akt řízení Policie České republiky.

Povolení soudce příslušného vrchního soudu se vydává ve formě opatření, tudíž proti němu není přípustná stížnost a není třeba jej doručovat.⁶⁸

4.3.3 Beztrestnost agenta

Vzhledem k tomu, že se agent při své činnosti potřebuje začlenit do prostředí organizovaného zločinu, je velice pravděpodobné, že se bude i on podílet na trestní činnosti právě této organizované skupiny. Proto zde musí být i právní ochrana tohoto agenta, která je zakotvena v ustanovení § 363 TŘ. Obecně lze říct, že jednání agenta je společensky žádoucí, činnost agenta v zájmovém prostředí nemusí být vždy posuzována jako trestný čin, i když vykazuje jeho formální znaky. Pokud se účastní činnosti organizované skupiny nebo jí jako člen podporuje, není pro tento čin trestný, jestliže se takového skutku dopustil s cílem odhalit pachatele této trestné činnosti spáchané ve prospěch právě této organizované skupiny. V tomto případě se stává beztrestným agentem. Jeho beztrestnost, ale končí v případě, pokud organizovanou zločineckou skupinu sám založil nebo zosnoval anebo je jejím vedoucím činitelem.⁶⁹

---

⁶⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2012-2029.

⁶⁹ *Sbírka zákonů: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.* Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019, § 363 trestního zákoníku.

5 Analýza a vzájemný vztah podpůrných operativně pátracích prostředků dle zákona o PČR a operativně pátracích prostředků dle trestního řádu

5.1 Analýza

Podpůrné operativně pátrací prostředky přímo vycházejí ze zákona o PČR, do kterých patří *informátor, krycí prostředky společně s krycími doklady, zabezpečovací technika a zvláštní finanční prostředky*.

V původním zákoně o Policii ČR (č. 283/1991 Sb.) mohly být použity tyto prostředky pouze při předcházení trestné činnosti a v souvislosti s trestním řízením. Od nové úpravy, tedy současně platného zákona o Polici ČR (č. 273/2008 Sb.), byla do tohoto doplněna ještě další možnost využití, a to při získávání poznatků o trestné činnosti a v souvislosti se zajištěním krátkodobé ochrany osoby. Touto novou úpravou vznikla další možnost Policie ČR získávat informace (poznatky) o trestné činnosti v závadovém prostředí, kde na základě aktivity samotného policisty mohly takto získané informace být použity hlavně v před procesní fázi a poté například v trestním řízení.

V samotném zákoně o PČR je výklad POPP strohý, popsán pouze obecně, ale k jednotlivým podpůrným operativně pátracím prostředkům jsou vydány vnitřní předpisy Policie ČR, kde je vše řádně dovysvětleno. Interních aktů řízení Policie ČR je vydána celá řada a v průběhu let docházelo k jejich aktualizacím.

Samozřejmě v této problematice POPP dle zákona o PČR může vzniknout mnoho sporů, nejvíce z řad pachatelů, přesto je to pořád nástroj policie, který může sloužit k předcházení, odhalování trestné činnosti a dopadení těchto pachatelů. Navíc zde existuje i kontrolní složka státu, orgánu činných v trestním řízení, mimo jiné například Nejvyšší soud, který často rozhoduje o možných procesních chybách či zákonem používaných podpůrných operativně pátracích prostředků.

V jednom s mnoha případů se například Nejvyšší soud zabýval námitkou pachatele, který uvedl, že byl zaznamenán v průběhu zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku, kamerovým záznamem, který byl umístěn policií dle zákona o PČR, což je v trestním řízení nepřipustné a není zde splněna podmínka trestního řádu pro použití operativně pátracího prostředku, a to pro použití institutu sledování osob a věcí podle § 158d TŘ, kde z hlavních podmínek je, že pokud bude pořízen zvukový,

obrazový či jiný záznam, musí být dáno písemné povolení státního zástupce. Což v tomto případě nebylo. V konečném rozhodnutí pod č. rozsudku 6 To 62/2017 Nejvyšší soud konstatoval, že kamera byla nainstalována pouze s preventivních důvodů dle zákona o PČR, tedy k předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti, v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osob. V případě, že Policie ČR instaluje za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku na místě veřejnosti přístupném průmyslovou kamerou, nic nebrání použití touto kamerou pořízeného obrazového záznamu jako důkaz v trestním řízení proti pachateli trestného činu, jehož průběh byl tímto způsobem zaznamenán. Pachatelova argumentace nebyla tedy správná a Nejvyšší soud rozhodl pro jeho neprospěch, námitka byla zamítnuta.⁷⁰

Operativně pátrací prostředky dle trestního řádu představují souhrn opatření, speciálních kriminalistických metod a postupů policejních orgánů, jejímž účelem je přecházet, odhalovat a objasňovat trestnou činnost, pátrat po pachatelích a po hledaných osobách a pátrat po věcných důkazech. Používat je může policejní orgán pouze při dodržení zákonných podmínek, které jejich použití navíc reguluje. Jedná se tedy o *předstíraný převod, sledování osob a věci a použití agenta*.

Jedna z hlavních podmínek použití těchto prostředků je vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin. Navíc zde musí být splněno mnoho zásad, kdy jedna ze zásad je, že používání OPP nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Z dalších podmínek lze zmínit, že použití OPP lze použít pouze tehdy, pokud nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak anebo by bylo jeho dosažení podstatně ztíženo. Neméně důležitá zásada je také, že práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

Ohledně použití OPP existují další zásady, které se liší druhem použití těchto prostředků, k těmto zásadám patří například písemné povolení státního zástupce nebo v některých případech povolení samotného soudce apod..

Ze všech těchto zásad a povinností lze konstatovat, že použití těchto OPP je velice silně kontrolováno příslušnými orgány trestního řízení, a to na všech úrovních, jako je stanovena hranice jejich používání například z judikatury Ústavních soudů.

---

⁷⁰ Nejvyšší soud, rozsudek č. 6 To 62/2017, [cit. 08. 02. 2022]. Dostupné online z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/id/15637332>

V samotné operativně pátrací činnosti si můžeme položit mnoho otázek, například jsou-li dány zákonné podmínky k použití těchto prostředků, zda se mohou používat v boji s trestnou činností apod. V otázkách a odpovědích se na toto téma věnuje například pan Petr Hulinský v knize „*OBČAN a trestní právo v otázkách a odpovědích*“ a nejen v otázkách a odpovědích ohledně operativně pátrací činnosti, ale odpovědí v rámci celého trestního práva.⁷¹

Zde například Hulinský poukazuje na zákonné podmínky při předstíraném převodu, pro sledování osob a věcí, použití agenta nebo například pokládá otázky, jaké jsou zvláštnosti při provádění úkonů, kterých se účastní mladiství či zda je možné používat v boji s trestnou činností tzv. agenta provokatéra?⁷²

Co se týče organizování, plánování a kontrole operativně pátrací činnosti, by se dalo rovněž konstatovat, že veškerá činnost je už od počátku jejich použití kontrolována nejen nadřízeným, který má rovněž určité základní povinnosti, ale hlavně příslušnými orgány trestního řízení, do kterých spadá státní zástupce a v některých případech i soudce. Uplatnění prostředků operativně pátrací činnosti by se mohlo vyjadřovat i jako slovo „*OSCAR*“, což je zkratka amerického odborníka E. Daleho, který tento název vytvořil z počátečních písmen anglických slov a vyjadřuje celý řetězec požadavků, které mají být tímto procesem zajištěny. Jedná se o „*O*“ = Objectives = cíle činnosti, „*S*“ = Specialization = specializace, „*C*“ = Cordination = koordinace, „*A*“ = Authority = pravomoc a „*R*“ = Responsibility – zodpovědnost.⁷³

Problematika spojená s operativně pátrací činností je velká, proto existuje jeho zákonná úprava, kdy jednotlivé druhy použití jsou často do upřesněny vnitřními předpisy Policie ČR. Současný právní řád je řešen dostatečně a plní svůj účel, pro který byla určena i přesto, že je zde mnoho zákonů týkajících se i ochrany základních lidských práv a svobod osob, které mohou ztížit jejich nasazení. Nemůžeme pokaždé zaručit bezproblémové používání POPP či samotných OPP, protože někdy i ten lidský faktor může v některých situacích selhat. Máme zde ale mnoho nástrojů, jak na jejich kontrolu, tak na stanovení hranic jejich používání například z judikatury Ústavních soudů,

---

⁷¹ HULINSKÝ, P. *Občan a trestní právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Nakladatelství Public s.r.o., 2013, str. 124-130.

⁷² Tamtéž, str. 124-130.

⁷³ FILÁK, A. a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police History, 2006, str. 91 - 93.

jednotlivých zákonu a interních aktů řízení Policie ČR, aby k možnému selhání jednotlivců došlo pouze ve výjimečných případech.

5.2 Vztah

Vztah POPP vycházející ze zákona o PČR a OPP dle trestního řádu je velice provázán, i přesto, že každý se nachází v jiné právní normě. Jak bylo v této práci zjištěno, všechny OPP jsou specifické, přesně definované a v našem právním řádu České republiky mají své místo.

Podpůrné operativně pátrací prostředky jsou institutem policejního práva a skoro ve většině případů pouze doplňují OPP, které jsou institutem trestního práva. Bez POPP dle zákona o PČR by ale v mnoha případech nebylo ani možné využít OPP dle trestního řádu. Společně, ale plní úkoly policie pro dosažení účelů zákonů. Vzhledem k tomu, že právní ukotvení a výklad POPP je v zákoně o PČR strohý, napsán pouze obecně, tak přesnější vysvětlení a podrobné podmínky používání jsou uvedeny v jednotlivých interních aktech řízení Policie ČR.

Co se týče používání operativně pátracích prostředků lze konstatovat, že jejich používání, na rozdíl od POPP, je podrobně uvedeno v trestním řádu a v jeho jednotlivých komentářích. Malá část je dovysvětlena v interních aktech řízení Policie ČR, kde se hlavně řeší způsoby administrativního zpracování použití některého z institutů operativně pátrací činnosti. Na rozdíl od POPP jsou OPP dle trestního řádu používány podle jasných pravidel a přesných zásad. Je zde kontrola na všech úrovních ze strany orgánů činných v trestním řízení a také stanovení hranic jejich používání například v judikatuře Ústavních soudů. Jak již bylo zmíněno, bez POPP dle zákona o PČR, by v mnoha případech nebylo ani možné využít OPP dle trestního řádu, jejímž účelem je přecházet, odhalovat a objasňovat trestnou činnost, tím tedy získat hlavní důkazy pro trestní řízení.

Závěrem lze říct, že samotná operativně pátrací činnost, tedy použití POPP a OPP je problematická, složitá a mnohdy komplikovaná.

Velmi dlouhou dobu totiž i samotná operativně pátrací činnost neměla dostatečnou právní úpravu, na což poukazuje Hundák. K dané problematice se vyjádřil Chmelík, když uvádí: *„Vše bylo účelově podřazováno pod ustanovení § 158 odst. 1 trestního řádu, a to mělo často i negativní dopad i pro realizaci operativně pátrací činnosti, v rámci, které byly velmi často uplatňovány i instituty, které náleží výhradně*

do trestního řízení a jejichž použití je podmíněno zahájením úkonů v trestním řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu, případně použitím neodkladných nebo neopakovatelných úkonů. Tento negativní stav byl napraven změnou zák. č. 283/1991 Sb., o PČR zavedením ustanovení § 69, který legislativně upravuje operativně pátrací činnost (vyhledávání a odhalování trestné činnosti) jako činnosti zákonnou, vykonávanou Policií České republiky podle zákona a prostředky zakotveny v zákoně o PČR“.⁷⁴

---

⁷⁴ CHMELÍK, J. Operativně pátrací činnost v trestním řízení. Forenzní věda [cit. 07. 01. 2022]. Dostupné online z: <https://www.vsfs.cz/periodika/forenzni-vedy-2021-2-02.pdf>

6 Praktická část

Předposlední kapitola bakalářské práce se věnuje praktické části, kde na základě výzkumného šetření, které bylo koncipováno kvalitativně, za použití metody dotazování, technikou řízených rozhovorů u policistů Služby kriminální policie a vyšetřování, bylo zjišťováno, zda je pro potřeby policejní praxe současná právní úprava při používání operativně pátracích prostředků dostatečná a jaké jsou pozitiva či negativa při používání těchto operativně pátracích prostředků.

6.1 Cíl výzkumu

Primárním cílem výzkumu bylo zjistit, zda je pro potřeby policejní praxe současná právní úprava při používání operativně pátracích prostředků dostatečná a jaké jsou pozitiva či negativa používání POPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu.

Vedlejším cílem výzkumu bylo zjistit, jaký druh při používání operativně pátracích prostředků je policií nejvíce používán.

6.2 Výzkumné otázky

1. Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestné činnosti?
2. Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?
3. Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?
4. Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?
5. Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.
6. Je současná právní úprava OPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.

6.3 Metodika

6.3.1 Metodika sběru dat

Výzkumné šetření bylo koncipováno kvalitativně, kdy byla použita metoda dotazování, technikou řízených rozhovorů. Rozhovory byly realizovány u policistů Služby kriminální policie a vyšetřování.

6.3.2 Technika sběru dat

Byla použita technika sběru dat pomocí polostrukturovaných řízených rozhovorů, s přesně modifikovanými otázkami k využívání POPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu, viz. Příloha bakalářské práce – jednotlivé rozhovory s policisty – kriminalisty.

6.3.3 Výzkumný soubor

Výzkumné šetření se uskutečnilo na Územním odboru Policie ČR Český Krumlov.

Výzkumný soubor tvořili pouze policisté Služby kriminální policie a vyšetřování, resp. kriminalisté z Oddělení hospodářské a obecné kriminality Český Krumlov. Celkem se tohoto výzkumu zúčastnilo 6 kriminalistů s delší dobou délky služby a praxe u policie.

6.3.4 Realizace výzkumu

Výzkum byl realizován od 30. ledna do 10. února 2022.

6.3.5 Analýza dat

Analýza dat byla provedena od 10. února do 20. února 2022.

6.3.6 Etika výzkumu

Všichni informanti byli seznámeni s tématem a cílem výzkumu. Dále byli ujištěni, že získané informace budou použity pouze pro účely této práce a bude zachována jejich

anonymita. Nikde není uvedeno žádné jméno informanta. Výzkum proběhl v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů ve znění pozdějších předpisů.

6.4 Výsledky výzkumu

Ze všech odpovědí na položené výzkumné otázky, bylo analýzou, komparací a hodnocením těchto výsledků zjištěno, že se operativně pátrací prostředky používají napříč Policií ČR, a to jak na základě zákona o PČR, i dle trestního řádu. Vždy samozřejmě záleží na tom, jaký druh operativně pátracího prostředku má být používán. Vzhledem k tomu, že používání POPP neexistují žádné statistiky ani srovnávací tabulky, či grafy o jejich počtu používání, nebylo možné využít k výzkumnému šetření policejní či jiné statistiky. Příkládal bych to hlavně k tomu, že celá operativně pátrací činnost má utajený charakter a tato data a statistiky u policie nejsou. Několik statistických dat sice existuje, ale jejich výčet není dostatečný pro další analýzu, vztah a srovnání, hlavně co se týče POPP, kde chybí právě tyto statistiky. Navíc jak bylo zjištěno, veškeré dokumenty v operativně pátrací činnosti mají utajený charakter a není ani možnost tato data či statistiky detailněji publikovat v rámci bakalářské práce. Statistické přehledy jsou u Policie ČR dostupné, ale týkají se pouze statistik kriminality a dopravní nehodovosti, bez zjištění dat operativně pátrací činnosti.

Jediné základní východisko pro výzkumné šetření této bakalářské práce, byl tedy polostrukturovaný řízený rozhovor, s přesně modifikovanými otázkami k využívání OPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu, a to mezi policisty používající tyto operativně pátrací prostředky.

Jednotlivé rozhovory jsou pak součástí bakalářské práce v její příloze. Souhrnné výsledky na výzkumné otázky (dále jen „VO“) všech policistů jsou následující:

Na VO 1 - *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Z výsledků výzkumného šetření bylo zjištěno, že převážná část policistů vidí pozitiva v podpůrných operativně pátracích prostředcích, a to hlavně z pohledu získávání informací ze zájmového prostředí, které by jenom těžko mohly získat jinou cestou. Jako negativa bylo uváděno, že je možné získání nepravdivé informace ze zájmového prostředí a také velká časová náročnost při snaze získávat věrohodné informace, které se navíc musí ověřovat z důvodu jejich možné nepravosti.

Na VO 2 - *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Pozitiva při používání OPP jsou u všech policistů zejména ta, že je možné získat někdy jediných důkazů pro trestní řízení, který nelze získat jiným způsobem. Velkým negativem je rozhodně velká administrativní náročnost při jejich používání a také zátěž jednotlivých organizačních článků u Policie ČR, protože při použití OPP se musí oslovovat více osob u Policie ČR, více organizačních článků u Policie ČR, a i instituce mimo samotnou Policii ČR.

Na VO 3 - *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestné činnosti?*

Nejvíce používaným POPP byl označen institut informátor a zvláštní finanční prostředky. Je to hlavně proto, že právě informátor se pohybuje v zájmovém prostředí a z tohoto kriminálního prostředí pak předává Policii ČR důležité informace, které pak může Policie ČR dále využívat v dalším případném trestním řízení či jako další ulehčení při pronikání do kriminálního prostředí. Co se týče zvláštních finančních prostředků, tak ty jsou velmi úzce spojeny nejen s institutem informátor, protože motivací informátora je jeho odměna za poskytnuté informace, která je většinou finanční, ale s celou operativně pátrací činností, protože veškerá operativně pátrací činnost stojí Policii ČR nemalé finanční prostředky.

Na VO 4 - *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Z výzkumného šetření bylo zjištěno, že nejvíce používaným OPP je „Sledování osob a věcí“ dle § 158d TŘ. Je to dáno hlavně tím, že jde o institut, který se nejvíce podobá metodám klasického pátrání po osobách a věcech. Při jeho použití se nemůžeme dopustit nějaké provokace, protože se používá skrytě. Jeho provedení je sice administrativně náročné, ale z pohledu dalších OPP, tedy „Použití agenta“ podle § 158e TŘ, či „Předstíraného převodu“ podle § 158c TŘ, jde o nejjednodušší administrativní formu, a hlavně způsobu použití, co se týče samotných policistů. Sledování osob a věcí je v rámci boje proti kriminalitě obzvláště účinné, protože se tímto sledováním získávají důkazy o existenci dalších spolupachatelů, o způsobu páchaní trestných činů či o místu úkrytu pachatelů a věcí důležitých pro trestní řízení.

Na VO 5 - *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

a

Na VO 6 - *Je současná právní úprava OPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

K těmto dvou otázkám policisté – kriminalisté uvedli, že zákonná úprava POPP a OPP je dostatečná.

V samotném zákoně o PČR je výklad POPP strohý, popsán pouze obecně, ale problematika s těmito prostředky je dále řešena interními akty řízení Policie ČR, kde se vše již podrobně vysvětluje. Vše je tedy řádné dovysvětleno i přesto, že se musí používat mnoho vnitřních předpisů policie.

V trestním řádu je již použití OPP podrobně vysvětleno. Podmínky provedení, zejména pokud jde o administrativní záležitosti jsou podrobněji upraveny v jednotlivých interních aktech řízení Policie ČR.

K legislativní změně by mohlo dojít například v administrativě, případně by mohla být řešena problematika POPP již v samotném zákoně o PČR, kde několik paragrafových znění by se mohlo rozšířit o doplňující podmínky z interních aktů řízení Policie ČR.

7 Diskuse

Operativně pátrací činnost byla a je v systému českého práva po dlouhou dobu. Samotný vývoj operativně pátrací činnosti můžeme mapovat už do druhé poloviny 18. století. Již za vlády Francouzského krále Ludvíka XIV v roce 1667 byla zřízena první funkce královského úředníka, později byl zvolen i první policejní šéf. V tehdejší době se jím stal Gabriel de la Reynie. Od té doby se výrazně měnil směr činnosti policie v Evropě, její složky, funkce policie dosáhla také výrazných změn. Postupem času došlo na vývoj operativně pátrací činnosti, která se v průběhu let měnila, což přetrvávalo do dnešní podoby. V České republice se v průběhu desítek let měnila jak samotná samospráva státu, tak i politika, či policie, kde došlo k výrazným změnám. To samé by se dalo říct o operativně pátrací činnosti. Hlavní změnu přinesla novela trestního řádu publikována pod číslem 265/2001 Sb., kterou se měnil trestní řád, trestní zákoník, zákon o PČR apod.. Touto novelou byla do trestního řádu vložena instituty operativně pátrací činnosti jako nové nástroje k předcházení, odhalování, objasňování až k samotnému vyšetřování trestné činnosti. Novelou zákon o PČR, platnou od dne 1. ledna 2009, vznikla konečná podoba operativně pátrací činnosti, resp. konečné druhy POPP.

Na základě provedené analýzy příslušné právní a interní úpravy týkající se POPP, do kterých patří informátor, krycí prostředky, krycí doklady, zabezpečovací technika a zvláštní finanční prostředky, bylo zjištěno, že v zákoně jsou tyto jednotlivé druhy sice uvedeny, jejich výklad je ale strohý, popsán pouze obecně. Ke každému druhu těchto prostředků byly přijaty interní akty řízení Policie ČR, kde jsou detailně dovysvětleny následné podmínky používání, včetně administrativního zpracování. U OPP dle trestního řádu, do kterých patří předstíraný převod, sledování osob a věcí a použití agenta, je rozdíl v tom, že zde je možnost jejich použití podrobně popsána v trestním řádu a pokud jde o interní akty řízení Policie ČR, tyto řeší již pouze otázky administrativní. Vzhledem k tomu, že se jedná o prostředky, které úzce souvisí se samotným trestním řízením, jsou jejich podmínky používání, zásady, či kontrola striktně vymezeny již v trestním řádu. Při získávání důkazů v trestním řízení je operativně pátrací činnost její nedílnou součástí, protože mnohdy bez použití OPP by se nezískaly potřebné důkazy pro trestnímu řízení.

Vztah mezi těmito operativně pátracími prostředky dle zákona o PČR a dle trestního řádu je velmi provázan i přesto, že každý zakotvil v jiném právním zákoně. POPP jsou institutem policejního práva dle zákona o PČR a OPP jsou institutem trestního práva procesního. Společně přesto plní úkoly, pro které byly určeny. V mnoha případech

by nebylo ani možné využít samotné OPP dle trestního řádu, bez dřívějšího nasazení POPP dle zákona o PČR, protože právě tyto prostředky mohou mít prvotní impuls k zahájení trestního řízení a následnému vyšetřování trestné činnosti.

Výzkumné šetření, které bylo v praktické části bakalářské práce koncipováno kvalitativně, za použití metody dotazování, technikou řízených rozhovorů u policistů Služby kriminální policie a vyšetřování, bylo zjišťováno, zda je pro potřeby policejní praxe současná právní úprava při používání POPP a OPP dostatečná a jaké jsou pozitiva či negativa při používání těchto pátracích prostředků. Analýzou, komparací a celkovým hodnocením tohoto výzkumného šetření došel autor k závěru, že právní úprava je dostatečná i přesto, že se nachází tyto pátrací prostředky v několika zákonech či v interních aktech řízení Policie ČR. Tímto byl splněn primární cíl výzkumu, kdy sekundárním cílem bylo dále zodpovězeno, že nejvíce používaným podpůrným operativně pátracím prostředkem je informátor podle § 73 ZPČR spolu se zvláštními finančními prostředky podle § 77 ZPČR a nejvíce používaným operativně pátracím prostředkem dle trestního řádu je „Sledování osob a věcí“ dle § 158d TR.

Pozitivně byl policisty vnímán fakt, že použitím samotné operativně pátrací činnosti získávají kriminalisté informace ze zájmového prostředí, ve kterém by se jen těžko mohli pohybovat, a tyto informace mohou po sléze využít při dalším prověřování v trestním řízení.

Negativně byla vnímána administrativa spojená s používáním operativně pátrací činnosti. V některých případech bylo zjištěno, že administrativa použití operativně pátracích prostředků je zbytečně složitá a náročná na jejich provedení.

Zde by autor poznamenal, že sice ohledně OPP dle trestního řádu je opravdu podrobná jejich zákonná úprava, kdy jednotlivé druhy prostředků jsou dostatečně vysvětleny a prozatím vyhovují potřebám trestního řízení. Co se týče POPP dle zákona o PČR, tyto jsou v zákoně napsané pouze obecně a často nepodávají jasnou definici, či podmínky následného použití. Zákon o PČR neupravuje používání v praxi, jako tomu je u trestního řádu, kde se stanovují zásady i podmínky pro používání. POPP dle zákona o PČR konkrétní problémy, zásady a podmínky jejich používání řeší až v interních aktech řízení Policie ČR. Lze to samozřejmě chápat pro institut utajení, ale na druhou stranu zde mohou vznikat problémy týkající se zásahů do základních lidských práv a svobod osob subjektů při používání právě těchto prostředků.

Zákonná úprava těchto institutů by mohla být podrobněji řešena již v daném zákoně o PČR. V prvopočátku se může jednat o přenesení některých vybraných ustanovení z interních aktů řízení Policie ČR do zákona o PČR, kde samozřejmě nesmí být narušen jejich utajený charakter, ale došlo by alespoň o rozšíření vysvětlení a podmínek použití jednotlivých druhů POPP.

Další neméně závažným krokem by byla možnost přenést určité druhy POPP do trestního řádu, hlavně ty, které by se co nejvíce uplatnily v trestním řízení a zbylé POPP, ponechat v zákoně o PČR, kde budou dál plnit funkci podpůrných prostředků, jako doposud.

Závažnějším krokem je možnost přenesení všech POPP do trestního řádu, kde by bylo nutné komplexně změnit právní úpravu trestního řádu v rámci operativně pátrací činnosti. Tento krok si, ale autor nedokáže úplně představit, protože problematika operativně pátrací činnosti je velká, existuje mnoho vnitřních předpisů upravující postup používání, rozšíření samotného trestního řádu o další jednotlivé druhy by znamenalo velké písemné zpracování v nových paragrafech a možná by to spíše přispělo k nepřehlednosti OPP než zjednodušení, či ulehčení samotné operativně pátrací činnosti.

Autor této bakalářské práce se domnívá, že jediným možným krokem ke zlepšení operativně pátrací činnosti, její efektivity, způsobu používání, přehlednosti a zaručení dostatečné právní ochrany a svobod, by bylo přenést určité druhy POPP dle zákona o PČR do trestního řádu, kde by plnila odpovídající funkci k předcházení, odhalování, objasňování až k samotnému vyšetřování trestné činnosti.

Závěr

Tato bakalářská práce se zajímala o operativně pátrací činnost, a to hlavně o POPP, které jsou zakotveny v zákoně o PČR a OPP, které jsou zakotveny v trestním řádu, a to nejen z pohledu legislativy. Okrajově byla také zmíněna historie operativně pátrací činnosti a historie i samotné policie.

Co se týká operativně pátrací činnosti, tato má v českém právním řádu své nezastupitelné místo. Obě velké skupiny používaných operativně pátracích prostředků jsou nedílnou součástí při získávání poznatků o trestné činnosti v souvislosti s předcházením trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin a v souvislosti s plněním úkolů policejních orgánů v trestním řízení. Velmi napomáhají k odhalování všech druhů kriminality, kdy jsou v mnoha případech jediným důkazním prostředkem při jejich objasňování.

Hlavním cílem bakalářské práce byl celkový souhrn a rozbor POPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu z pohledu legislativy, jejich analýza a vzájemný vztah. Zde musí autor poznamenat, že se touto prací nezabýval přímo využitím operativně pátrací činností v trestním řízení, ale pouze se pokusil o malé shrnutí těchto operativně pátracích prostředků.

Práce ukázala, že jde o instituty, které jsou velmi důležité při předcházení trestným činům, vyhledáváním, odhalováním, objasňováním a dokumentováním trestné činnosti. Jde o instituty, které jsou uvedeny v jednotlivých zákonech, i v jednotlivých interních aktech řízení Policie ČR. Je zde i kontrola příslušných orgánů trestního řízení, a to na všech úrovních, jako je i stanovena hranice jejich používání například z judikatury Ústavních soudů.

Další částí této bakalářské práce byla praktická část, která se týkala výzkumného šetření, které bylo koncipováno kvalitativně, za použití metody dotazování, technikou řízených rozhovorů u policistů sloužící u Služby kriminální policie a vyšetřování.

Tímto výzkumným šetřením se pokusil autor splnit i vedlejší cíl bakalářské práce, kde byla posouzena otázka, zda je pro potřeby praxe současná právní úprava dostatečná.

Z výzkumného šetření vyplynulo, že pro potřeby policejní praxe je současná právní úprava při používání POPP dle zákona o PČR a OPP dle trestního řádu opravdu dostatečná a plní svůj účel, pro který byla určena.

Za velký přínos při psaní této bakalářské práce má autor zato, že byl obohacen o mnoho poznatků v problematice operativně pátrací činnosti, která je více zaměřena na policisty sloužící na Službě kriminální policie a vyšetřování, než na policisty v přímém výkonu služby, tj. policisty sloužící na Oddělení pořádkové služby, Oddělení dopravní služby, Oddělení hlídkové služby apod., kdy do současné doby, autor práce ne zcela vnímal tuto problematiku a nechápal používání operativně pátrací činnosti a vše co je s ní spojené, protože do doby zahájení této bakalářské práce sloužil jako řadový policista na Obvodním oddělení policie. Až ke konci roku 2021 se stal autor kriminalistou na Oddělení hospodářské kriminality a mohl veškeré poznatky nejenom přenést do praxe, ale hlavně vnímat a chápat celou operativně pátrací činnost a zmíněné operativně pátrací prostředky.

Závěrem této práce by autor poukázal na to, že POPP prostředky jsou institutem policejního práva a skoro ve většině případů pouze doplňují OPP, které jsou institutem trestního práva. Bez POPP dle zákona o PČR by ale v mnoha případech nebylo ani možné využít OPP. Společně, ale plní úkoly policie pro dosažení účelů zákonů.

Autor této práce se domnívá, že studováním operativně pátrací činností, používáním operativně pátracích prostředků, kolegiální výpomocí při jejich nasazování a praxí v této problematice, se dá dosáhnout k lepším výsledkům práce u policie, a hlavně chápat problematiku operativně pátrací činnosti a vyvarovat se případným chybám.

Tato práce by mohla přiblížit operativně pátrací činnost policistům, kteří se chystají v budoucnu pracovat u Služby kriminální policie a vyšetřování anebo nemají takové povědomí o operativně pátrací činnosti a chtěli by se dozvědět o této problematice některé zajímavé informace, které jsou neméně důležité při používání operativně pátrací činnosti.

Autor práce se domnívá, že stanovené cíle BP byly splněny.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. DVOŘÁK, V. a KLOUBEK, M. *Základy operativně pátrací činnosti policie v definicích a schématech*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, 454 s. ISBN 978-80-7251-351-2.
2. FILÁK, A. a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police History, 2006, 214 s. ISBN 80-86477-33-9.
3. GERLOCH, A., HŘEBEJK, J. a ZOUBEK, V. *Ústavní systém České republiky. 4. vydání*. Praha: Nakladatelství Prospektrum Praha, 2002, 568 s. ISBN 80 - 7175-077-8.
4. HLAVÁČEK, J. a PROTIVINSKÝ, M. a kol. *Praktická Kriminalistika*. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie ČR, Praha, 2006, 240 s.
5. HRUDKA, J. a ZÁMEK, D. a kol. *Organizace a činnost policejních služeb*. Praha: POLICE HISTORY, 2012, 233 s. ISBN 978-80-86477-56-5.
6. HULINSKÝ, P. *Občan a trestní právo v otázkách a odpovědích*. Praha: Nakladatelství Public s.r.o., 2013, 176 s. ISBN 978-80-904031-7-8.
7. HUNDÁK, Š. *Použití operativně pátracích prostředků k získání důkazů pro trestní řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2004, 167 s. ISBN 80-7251-170-X.
8. MATES, P. a kol. *Nové policejní právo. Právní předpisy s komentářem*. Praha: Linde a.s., 2009, 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.
9. MICHÁLEK, L. *Přehled informačních systémů využívaných službou SKPV Policie ČR*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2012, 80 s. ISBN 978-80-7251-386-4.
10. NĚMEC, M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha: Eurounion Praha, 2004, 328 s. ISBN 80-7317-036-1.
11. RILEY, M. J. *The Oracle Glass*. USA: Nakladatelství Sourcebooks Landmark, 2012, 534 s. ISBN 1402270585.
12. STRAUS, J a kol. *Kriminalistická taktika*. Praha: Nakladatelství Aleš Čeněk, Praha, 2005, 278 s. ISBN 80-86898-40-7.
13. SVATOŠ, R. *Prevence kriminality. 1. vydání*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 132 s. ISBN 978-80-87472-76-7.
14. ŠKODA, J. a kol. *Zákon o Policii ČR s komentářem*, Plzeň: Nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 396 s. ISBN 978-80-7380-160-1.

15. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, 4700 s. ISBN 978-80-7400-465-0.
16. ŠTEINBACH, M. *Čtvrtstoletí Policie České republiky.* Praha: Policejní prezidium České republiky, 2016, 127 s. ISBN 978-80-260-9597-2.
17. ŠTEINBACH, M. *30 let Policie České republiky.* Praha: Policejní prezidium České republiky, 2021, 268 s. ISBN 978-80-908139-0-8.
18. ŠTEINBACH, M. a kol. *Zákon o Policii ČR, 1. vydání.* Praha: Wolters Kluwer, 2019, 300 s. ISBN 978-80-7598-193-6.
19. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, 483 s. ISBN 978-80-7400-543-5.

Elektronické zdroje

1. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád I., II., III. Komentář. 7. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2013, 4700 s. ISBN 978-80-7400-465-0 [cit. 24. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrgnpwk5tlge3a&groupIndex=0&rowIndex=0>
2. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014, 483 s. ISBN 978-80-7400-543-5 [cit. 24. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrgrpwe2ztgi&groupIndex=1&rowIndex=0>

Internetové zdroje

1. Gabriel Nicolas de la Reynie (*1625-+1709) [cit. 10. 12. 2021]. Dostupné online z: <https://angelique.cz/nicolas-de-la-reynie.php>
2. Útvar speciálních činností SKPV, dále jen „ÚSČ SKPV“ [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-specialnich-cinnosti-skp-utvar-specialnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>
3. Útvar zvláštních činností SKPV, dále jen „ÚZČ SKPV“ [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-zvlastnich-cinnosti-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani-716842.aspx>
4. CHMELÍK, J. Operativně pátrací činnost v trestním řízení. Forenzní věda [cit. 07. 01. 2022]. Dostupné online z: <https://www.vsfs.cz/periodika/foreznivedy-2021-2-02.pdf>

5. Nejvyšší soud, rozsudek č. 6 To 62/2017, [cit. 08. 02. 2022]. Dostupné online z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/id/15637332>

Legislativní dokumenty

1. *Sbírka zákonů*: Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Praha: Policejní prezidium ČR, 2019 [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
2. *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019 [cit. 11. 11. 2021]. Dostupné online z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
3. *Sbírka zákonů*: Úplné znění, Trestní předpisy, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Praha: Nakladatelství SAGIT, a.s., novela od 1. 2. 2019.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Interní akty řízení Policie České republiky.

Přílohy

Rozhovor 1 - komisař Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, vedoucí oddělení hospodářské kriminality, délka služby 20 let. Nastoupil na Obvodní oddělení Kaplice v okrese Český Krumlov, postupem let a praxe se pak roku 2009 stal kriminalistou a od roku 2019 pak zastává pozici vedoucího oddělení hospodářské kriminality v hodnosti nadporučíka.

1) *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

K této otázce uvedl, že pozitivně vidí používání podpůrných operativně pátracích prostředků k získávání informací ze zájmového prostředí k následnému využití operativních informací v dalším řízení. Jako negativně vidí časovou, osobní náročnost policisty při získávání těchto poznatků a také osobní přístup, či snaha daného policisty.

2) *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Pozitivní je získávání důkazů v tr. řízení, které jsou specifické a nelze je získat jiným způsobem. Často to pak bývá také jediný důkaz v daném řízení. Vzhledem k tomu, že zde je velká náročnost na administrativu, spojená s využitím více organizačních článků u policie, tak toto je pro komisaře negativní vymezení operativně pátracích prostředků.

3) *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Nejvíce používaným podpůrným operativně pátracím prostředkem jsou zvláštní fin. prostředky spolu s informátorem.

4) *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Při prověřování a vyšetřování trestné činnosti je nejvíce používán § 158d tr. řádu, tedy Sledování osob a věcí, který se využívá při zajišťování obsahů e-mailových schránek.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano. Ale detailně, uvedenou problematiku řeší jednotlivé vnitřní předpisy policie. V rámci legislativní změny, by mělo dojít k zjednodušení vnitřních předpisu a příslušných postupů. Například s jednocením interních aktů řízení Policie ČR se zákonem o PČR.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ne. Komisař navrhoval zjednodušení administrativního zpracování v rámci systému například IS Vydra (Informační systém „Vydra“ se řídí zvláštním vnitřním předpisem Policie ČR).

Rozhovor 2 - komisařka Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, vyšetřovatelka oddělení hospodářské kriminality, délka služby 24 let. Nastoupila na speciální útvar v Praze v roce 1998, v dnešní době se jedná o Útvar zvláštních činností SKPV. Od roku 2013 pak v pozici vyšetřovatelky na oddělení hospodářské kriminality v hodnosti poručíka.

1) *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Pozitivní je rozhodně získávání informací, které by jinak nezískala, kdyby neznala osoby ze zájmového prostředí. Negativní, ale na druhou stranu může být informace z tohoto zájmového prostředí, která se nezakládá na pravdě. V tomto případě pak musí policejní orgán často informace prověřovat a ověřovat její pravdivost.

2) *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Pozitivně vidí rozhodně získávání důkazů, které by jinak nezískala. Jako negativně v tomto případě vidí velkou náročnost na administrativu a také to, že nelze u všech tr. činů používat operativně pátrací prostředky, vše je řešeno podle závažnosti a podle povolení například státních zástupců.

3) *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Nejvíce používaným podpůrným operativně pátracím prostředkem je informátor.

4) *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Komisařka má jedinou zkušenost v rámci operativně pátracích prostředků takovou, že celní správa použila předstíraný převod a sledování osob a věcí, kdy ona již dostala pouze vyhodnocení použití těchto prostředků k dalšímu vyšetřování. Sama nikdy tyto prostředky nevyužila. Je to dáno hlavně tím, že je ve funkci vyšetřovatelky a většinou jsou jí předávány spisové materiály s již použitými operativně pátracími prostředky.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Asi ano, ale není dostatečně v zákoně o policii ČR vše vysvětleno. Musí být jednotlivé druhy podpůrných operativně pátracích prostředků dohledány v interních aktech řízení policie, kde je již vše řádně dovysvětleno.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano. Dostačující je, ale zjednodušila by samotné žádání o operativně pátrací prostředky, aby je mohlo využívat více policistů.

Rozhovor 3 - komisař Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, vyšetřovatel oddělení hospodářské kriminality, délka služby 21 let. Nastoupil na Obvodní oddělení Horní Planá v okrese Český Krumlov, postupem let a praxe se pak roku 2006 stal kriminalistou na oddělení hospodářské kriminality Český Krumlov v dnešní hodnosti poručíka.

1) *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Jako přínosné komisař vidí zejména využití informátorů, od kterých je možné zjistit informace pro operativní využití a následné rozhodnutí pro další prověřování a procesní úkony. Další pozitivní skutečností jsou zvláštní finanční prostředky

pro motivaci informátorů a udržování kontaktů pro další operativní využití. Negativní je to, že pokaždé nemusí být informace z tohoto závadového prostředí pravdivé anebo jsou jen malým vodítkem, či poznatkem, který se dále nijak nevyužije.

2) *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Na základě těchto operativně pátracích prostředků je možné získat procesně použitelné skutečnosti, v tom je pozitivní použití těchto prostředků. Negativní použití vidí v tom, že je velká administrativní zátěž při realizaci těchto operativně pátracích prostředků.

3) *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Nejvíce používaným prostředkem je informátor a použití zvláštních finančních prostředků. V rámci své praxe u policie nepoužil krycí doklad ani jiné podpůrné operativně pátrací prostředky.

4) *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Nejvíce používaným operativně pátracím prostředkem dle tr. řádu je Sledování osob a věcí dle § 158d tr. řádu.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

V zákoně o PČR je právní úprava zapsána pouze stroze, není to dost vysvětlené pro praktické využití. Proto by mělo dojít k dalšímu upřesnění pravidel a způsobu použití. Vzhledem k tomu, že se jedná o utajované skutečnosti, tak proto je veřejná zákonná úprava strohá.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Je dostačující, ale je časově a administrativně náročné pro všechny instance, které jsou na schvalování použití operativně pátracích prostředků zainteresované.

Rozhovor 4 - komisař Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, vyšetřovatel oddělení obecné kriminality, délka služby 15 let. Nastoupil na Obvodní oddělení Vyšší Brod v okrese Český Krumlov, postupem let a praxe se pak roku 2017 stal kriminalistou a od roku 2019 pak vyšetřovatelem na oddělení obecné kriminality v hodnosti poručíka.

1) Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?

Pozitivní je získávání informací v zájmovém prostředí, které nelze jiným způsobem opatřit. Negativně viděl možné riziko při kontaktu s informátorem, práce s rizikovým informátorem a získávání těchto poznatků ze zájmového prostředí.

2) Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?

Pozitiva při získávání důležitých informací pro trestní řízení je možnost zásahu do základních lidských práv a svobod osob občanů, kdy jsou většinou získány důležité poznatky, a hlavně potřebné důkazy k trestnímu řízení, které by nešli jinak získat. Negativa je v administrativě, problematika vyžadování různých povolení těchto institutů je náročná.

3) Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?

Nejvíce používaný druh podpurných operativně pátracích prostředků je informátor a také zvláštní finanční prostředky. Na základě práce u kriminální služby je to jeden z hlavních článků, úkolů v operativně pátrací činnosti. Bez informátorů by někdy nebylo ani možné získávat důležité informace, k potřebnému plnění úkolů policie.

4) Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?

Za dobu praxe u Policie ČR použil operativně pátrací prostředek pouze Sledování osob a věcí dle § 158d TŘ. Co se týče ostatních operativně pátracích prostředků, tak tyto spíše jsou využívány na vyšších stupních organizačních článků Policie ČR, resp. na Krajských ředitelstvích anebo jsou využívány celorepublikovými útvary.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano. Vzhledem k tomu, že veškerá úprava je v zákoně o PČR, případně v interních aktech řízení Policie ČR, tak úprava pro použití v praxi je dostatečná.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano. Vzhledem k tomu, že veškerá úprava je uvedena v trestním řádu a v interních aktech řízení Policie ČR, tak úprava pro použití v praxi je dostatečná.

Rozhovor 5 - vrchní inspektor Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, oddělení obecné kriminality, délka služby 18 let. Nastoupil v roce 2004 na Obvodní oddělení České Budějovice, okres České Budějovice, postupem let a praxe se pak v roce 2008 stal kriminalistou drogové kriminality na Oddělení obecné kriminality v hodnosti nadpraporčíka.

1) *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Pozitivní v podpůrných operativně pátracích prostředků je získávání informací ze zájmového prostředí. Negativně je pak vnímán vliv například informátora, kdy spolupráce s ním může být v některých situacích složitá, někdy se i z informátora stává rizikový informátor.

2) *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

V operativně pátracích prostředků dle TŘ je pak pozitivní zjištění, a hlavně získání důležitých důkazů při samotném prověřování. Negativně je vnímána spíše složitost v její administrativě.

3) *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Nejvíce používaným prostředkem je informátor. S tímto má veliké zkušenosti, protože jako kriminalista drogové kriminality, jsou pak informace ze zájmového (drogového) prostředí klíčové a tyto může sdělovat právě zmíněný informátor.

4) *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Nejvíce používaným prostředkem je sledování osob a věcí. Co se týče samotné drogové kriminality, tak je hojně využíván také institut odposlechů, například mobilních telefonních čísel.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

K této otázce uvedl, že právní úprava je dle jeho názoru dostatečná, navíc je speciálně upravena také v jednotlivých vnitřních předpisech policie.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

K této otázce uvedl, že právní úprava je dostatečná, v trestním řádu jsou ustanoveny jednotlivé paragrafy, a navíc jsou i operativně pátrací prostředky speciálně upravena také v jednotlivých vnitřních předpisech policie.

Rozhovor 6 - komisařka Územního odboru Policie ČR Český Krumlov, oddělení obecné kriminality, délka služby 20 let. Nastoupila na speciální útvar Cizinecké policie v Nové Peci, okres Prachatice a v roce 2013 na Obvodní oddělení Lipno nad Vltavou, okres Český Krumlov. Od roku 2021 pak v pozici kriminalistky pro mládež na oddělení obecné kriminality v hodnosti poručíka.

1) *Jaké jsou pozitiva či negativa POPP při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Pozitivně vnímá získané informace z kriminálního prostředí. Negativně pak rozhodně je vnímána časová náročnost, která přesahuje i pracovní dobu, protože, aby mohla získat kvalitní informace, musí se tím věnovat i v době tzv. volna.

2) *Jaké jsou pozitiva či negativa OPP při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Při vyšetřování trestné činnosti jsou pak pozitivní získané informace důležité pro další objasňování. Negativně je vnímána velká administrativní zátěž při písemném zpracování.

3) *Jaký druh POPP je nejvíce používán při prevenci, vyhledávání, odhalování a objasňování trestní činnosti?*

Nejvíce používaným podpůrným prostředkem jsou Zvláštní fin. prostředky spolu s informátorem.

4) *Jaký druh OPP je nejvíce používán při prověřování a vyšetřování trestné činnosti?*

Jedinou zkušenost, kterou komisařka měla, bylo využití institutu Sledování osob a věcí. Žádný jiný prostředek dle TR nepoužila, ani se od kolegů nedozvěděla, že by někdo z kolegů jiný použil.

5) *Je současná právní úprava POPP dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano, je. Právní úprava je dostatečně řešena a vysvětlena v jednotlivých interních aktech řízení policie.

6) *Je současná právní úprava OPP dle trestního řádu dostačující pro potřeby praxe? Pokud ne, k jakým legislativním změnám by mělo dojít.*

Ano, je. Právní úprava je dostatečně řešena v daných zákonech a také dovysvětlena v jednotlivých interních aktech řízení policie.